

STUDIU

**Identificarea problemelor și obstacolelor în
procesul de creare și dezvoltare a unei afaceri
sau activități pe cont propriu în rândul
femeilor cu dizabilități din Moldova**

CHIȘINĂU, 2024

Context și Metodologie

Introducere

În contextul proiectului „Promovarea Democrațiilor și a Economiei Incluzive: Persoanele cu Dizabilități”, Asociația Antreprenorilor cu Dizabilități din Republica Moldova - „Abilități Europene fără Limite” (AEFL), cu suportul Centrului Internațional pentru Antreprenoriat Privat (CIPE), a inițiat și derulat un proces de chestionare. Acesta a fost realizat în perioada 1-30 octombrie 2023 și a urmărit să adreseze și să documenteze provocările specifice cu care se confruntă persoanele cu dizabilități, în mod deosebit femeile, în eforturile lor de a accede pe piața muncii, de a iniția și dezvolta activități antreprenoriale, precum și în demersurile lor educaționale.

Anonimitate și confidențialitate

Chestionarul a fost structurat astfel încât să asigure anonimitatea completă a participantelor, garantând confidențialitatea datelor personale și a răspunsurilor oferite. Acest angajament față de protecția datelor a fost esențial pentru a încuraja o participare sinceră și deschisă, permițând astfel o evaluare autentică a situației reale și fără a fi influențată de anumiți factori externi.

Elaborarea și implementarea chestionarului

Procesul de elaborare a chestionarului a fost unul riguros, încorporând cele mai bune practici în designul cercetării și metodologia sondajului. A fost folosit un limbaj inclusiv și accesibil, cu scopul de a elimina orice posibile bariere în comunicare. Întrebările au fost formulate clar și concis, facilitând astfel înțelegerea și răspunsul participantelor. Chestionarul a fost distribuit electronic, utilizând diverse canale pentru a asigura o acoperire extensivă a întregului teritoriu al Republicii Moldova.

Participarea și demografie

Chestionarul a atras un număr de 504 femei cu dizabilități, reprezentând o gamă diversă de vârste, tipuri de dizabilități și regiuni geografice, oferind astfel o imagine reprezentativă și complexă a realităților întâmpinate de acest grup social în încercarea de a naviga ecosistemul antreprenorial și profesional din Moldova.

Obiectivele chestionării

Scopul principal al chestionării a fost de a identifica particularitățile activității independente și antreprenoriale a femeilor cu dizabilități din Republica Moldova. Prin colectarea datelor despre experiențele, percepțiile și obstacolele întâmpinate de acestea în procesul de înființare și dezvoltare a unei afaceri, studiul și-a propus să analizeze în profunzime:

- Modalitățile în care condiția de dizabilitate influențează parcursul antreprenorial.
- Principalele bariere structurale, legislative, sociale și personale cu care se confruntă femeile cu dizabilități în acest context.
- Necesitățile specifice de suport și resurse necesare pentru îmbunătățirea accesului și participării acestora la viața economică.

Importanța datelor colectate și utilizarea lor

Informațiile obținute sunt vitale pentru elaborarea unor politici publice informate și pentru crearea de programe de susținere care să răspundă nevoilor reale ale femeilor cu dizabilități.

Datele vor fi folosite pentru a contura o imagine fidelă a peisajului antreprenorial actual pentru acest segment demografic și pentru a identifica intervențiile strategice necesare pentru a demola barierele existente.

Analiza detaliată a răspunsurilor va permite nu doar o înțelegere mai profundă a contextului în care femeile cu dizabilități își desfășoară sau doresc să își desfășoare activitatea antreprenorială, dar va contribui și la formularea unor recomandări pertinente pentru autoritățile publice. Astfel, se dorește crearea unui mediu mai incluziv și facilitarea accesului la resurse economice și de formare profesională.

Metodologia elaborării chestionarului a fost fundamentată pe principiile cercetării sociale calitative și cantitative, având la bază formularea de întrebări specifice care să adreseze direct obiectivele studiului. Astfel, chestionarul a inclus întrebări structurate și semistructurate, permițând colectarea de date variate, de la statistici numerice până la percepții și opinii personale.

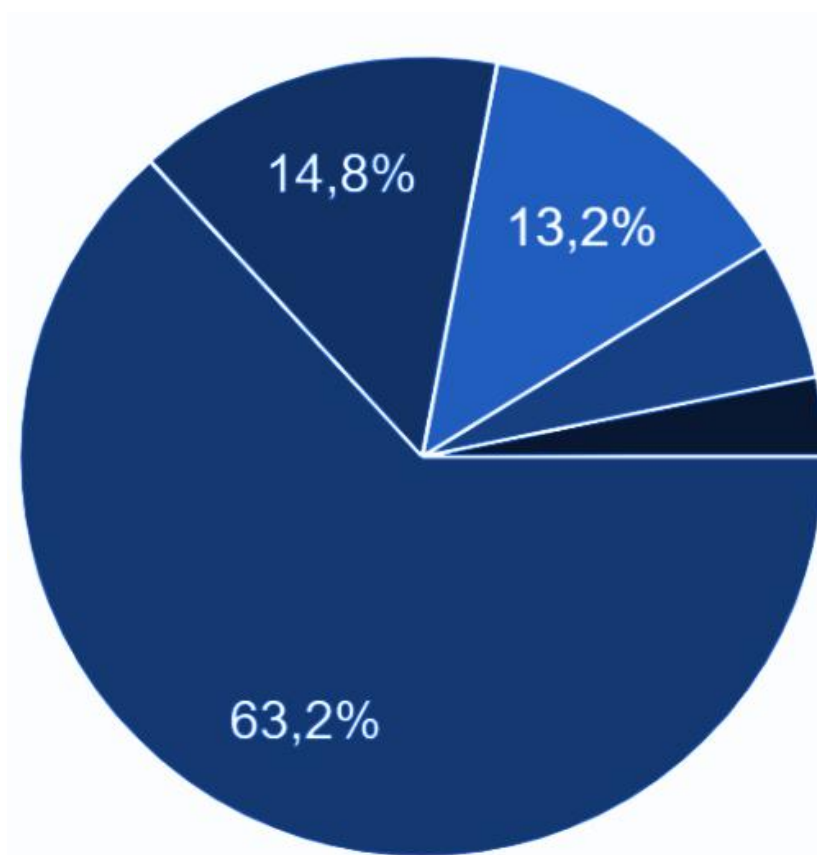
Chestionarul a fost distribuit prin intermediul platformelor online și a rețelelor asociate AEFL, asigurându-se o acoperire geografică largă și o participare diversificată. Pentru a garanta o rată de răspuns înaltă și pentru a facilita accesul, chestionarul a fost realizat într-un format accesibil, cu suportul necesar pentru completare oferit de către asociație și partenerii săi.

Elaborarea studiului

Studiul elaborat sintetizează răspunsurile, ilustrează descoperirile cheie și propune recomandări concrete. Acesta are rolul de a ghida atât autoritățile, cât și organizațiile societății civile în formularea unor răspunsuri adecvate și eficiente la provocările identificate prin chestionare.

Prin această abordare metodică și profesională, AEFL și CIPE se angajează să asigure că vocea și experiența femeilor cu dizabilități din Moldova sunt auzite și luate în considerare în toate etapele procesului de elaborare a politicilor și inițiativelor de susținere. Chestionarul a fost construit în așa fel încât să colecteze date relevante, dar și să respecte confidențialitatea și anonimatul fiecărei participante. Aceasta garantează autenticitatea și sinceritatea răspunsurilor, contribuind la acuratețea analizei.

Analiza datelor începe cu prima întrebare din chestionar:

Întrebarea 1: În ce formă juridică este înregistrată afacerea Dumneavoastră?

Această întrebare este fundamentală pentru a înțelege contextul legal în care operează afacerile deținute de femei cu dizabilități.

Rezultatele sunt următoarele:

- Întreprindere (individuală, societate cu răspundere limitată, cooperativă, etc.): 63,2%
- Gospodărie țărănească (de fermier): 14,8%
- Activez în baza patentei de întreprinzător: 13,2%
- Afacerea nu este înregistrată: Procentul nu este indicat pe diagramă
- Altele (indicați): 3,2%

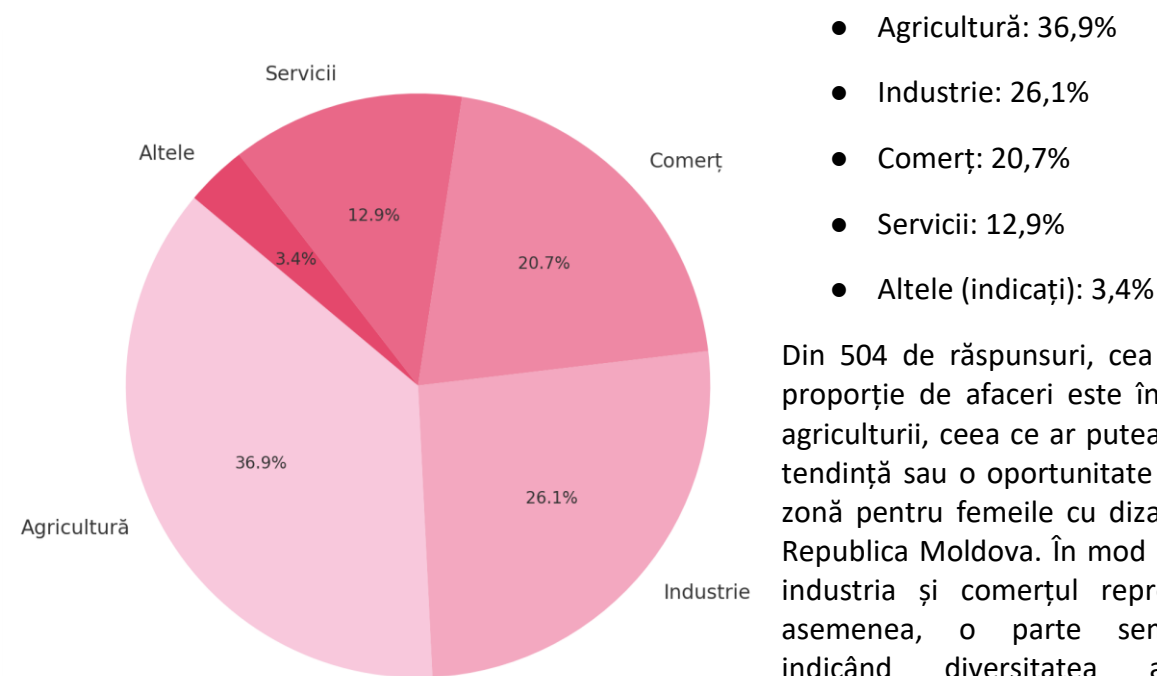
Din 504 de răspunsuri, majoritatea afacerilor sunt înregistrate ca întreprinderi, ceea ce sugerează o preferință sau o tendință spre formalizarea activităților de afaceri. Faptul că un număr semnificativ de afaceri operează ca gospodării țărănești sau pe baza unei patente de întreprinzător ar putea reflecta specificul activităților antreprenoriale în domeniul agricol sau în sectoare cu reglementări speciale. În același timp, absența unui procent pentru afacerile neînregistrate și cele categorizate ca "alte" ar putea indica fie o prezență minoră în cadrul eșantionului, fie o reticență în a declara acest statut.

Aceste date oferă o imagine de ansamblu a cadrului juridic în care femeile cu dizabilități își desfășoară activitățile economice. Observăm că o majoritate a ales să se încadreze în forme juridice recunoscute, ceea ce ar putea facilita accesul la resurse, creditare și sprijin din partea instituțiilor. Totuși, este necesară o analiză mai detaliată pentru a înțelege motivele din spatele acestor alegere și pentru a identifica dacă există bariere specifice care împiedică înregistrarea afacerilor sau alegerea altor forme juridice.

Întrebarea 2: Indicați domeniul principal de activitate

Această întrebare este esențială pentru înțelegerea sferelor economice în care femeile cu dizabilități sunt cele mai active și pentru identificarea nevoilor specifice fiecărui sector.

Rezultatele sunt distribuite astfel:

Din 504 de răspunsuri, cea mai mare proporție de afaceri este în domeniul agriculturii, ceea ce ar putea reflecta o tendință sau o oportunitate în această zonă pentru femeile cu dizabilități din Republica Moldova. În mod interesant, industria și comerțul reprezintă, de asemenea, o parte semnificativă, indicând diversitatea activităților antreprenoriale. Serviciile, deși

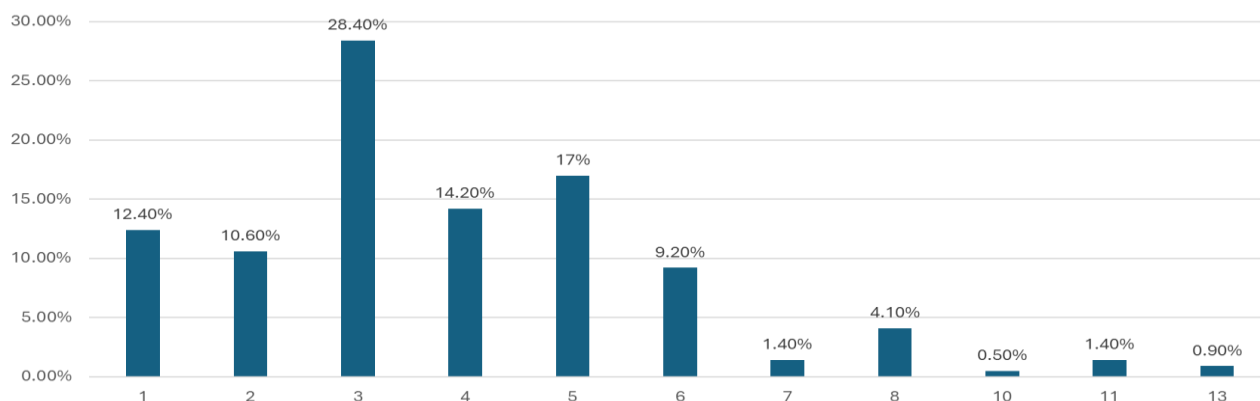
reprezintă cea mai mică proporție dintre cele patru categorii prezentate, ar putea oferi oportunități de creștere, în special dacă nevoile specifice sunt adresate în mod eficient.

Lipsa procentului pentru categoria "Altele" împiedică o înțelegere completă a distribuției, dar indică faptul că există afaceri care operează în nișe sau domenii mai puțin convenționale, care ar putea necesita atenție specială pentru sprijin și dezvoltare.

Această distribuție a domeniilor de activitate sugerează că femeile cu dizabilități sunt implicate într-o gamă largă de activități economice, cu potențial pentru inovație și creștere. Este important să se analizeze mai departe barierele specifice fiecărui domeniu și să se identifice măsuri de susținere care să corespundă nevoilor și oportunităților unice ale acestor antreprenori.

Întrebarea 3: De câți ani activează afacerea?

Acest aspect este crucial pentru a evalua stabilitatea și longevitatea afacerilor, oferind indicii despre experiența și evoluția în timp a antreprenorilor.

Distribuția răspunsurilor este următoarea:

- 1 an: 12,4%
- 2 ani: 10,6%
- 3 ani: 28,4%
- 4 ani: 14,2%
- 5 ani: 17%
- 6 ani: 9,2%
- 7 ani: 1,4%
- 8 ani: 0,5%
- 10 ani: 1,4%
- 11 ani: 0,5%
- 13 ani: 0,9%

Din cele 504 răspunsuri colectate, observăm că majoritatea afacerilor sunt relativ noi, cu cel mai mare procentaj este durata de activitate de 3 ani.

Acest lucru poate indica o creștere a spiritului antreprenorial în rândul femeilor cu dizabilități în ultimii ani sau poate sugera că afacerile sunt într-o fază incipientă de dezvoltare. Numărul redus de afaceri cu o longevitate de peste 5 ani ar putea sugera provocări în menținerea și creșterea afacerilor pe termen lung.

Această distribuție ne oferă o perspectivă valoroasă asupra ciclului de viață al afacerilor deținute de femeile cu dizabilități și subliniază importanța sprijinirii acestora în diferitele etape de dezvoltare. Este esențial să se acorde o atenție specială nevoilor afacerilor noi, pentru a asigura sustenabilitatea și creșterea acestora pe termen mediu și lung.

Recomandările pentru autoritățile publice ar trebui să includă măsuri de sprijin adaptate, care să răspundă la provocările specifice întâmpinate de aceste afaceri în diferitele faze ale evoluției lor.

Întrebarea 4: Care este numărul total de angajați (inclusiv respondentă)?

Numărul de angajați este un indicator al mărimii afacerii și al impactului său economic și social.

Distribuția răspunsurilor este prezentată astfel:

Distribuția răspunsurilor este următoarea:

- 1 angajat: 44,8%
- 2 angajați: 36,8%
- 3 angajați: 10,9%
- 4 angajați: 1,7%
- 7 angajați: 1,1%
- 12 angajați: 0,6%
- 14 angajați: 0,6%
- 15 angajați: 0,6%
- 22 angajați: 1,1%
- 27 angajați: 0,6%
- 33 angajați: 0,6%
- 123 angajați: 0,6%

Din cele 504 de răspunsuri colectate, majoritatea afacerilor au un număr mic de angajați, cu o predominanță a afacerilor individuale sau a celor cu doar doi angajați. Acest lucru poate sugera că majoritatea afacerilor sunt microîntreprinderi, care pot avea nevoie de sprijin suplimentar pentru a-și mări echipa și pentru a-și extinde operațiunile. Prezența unor afaceri cu un număr mai mare de angajați este remarcabilă, dar reprezintă o minoritate.

Profilul acestor afaceri subliniază importanța inițiativelor de dezvoltare economică și formare profesională care să se concentreze pe creșterea capacității de angajare și extindere a afacerilor conduse de femei cu dizabilități.

Recomandările ar trebui să vizeze facilitarea accesului la finanțare, mentorat și resurse educaționale, pentru a stimula crearea de locuri de muncă și pentru a spori impactul economic al acestor afaceri.

Întrebarea 5: Vă rugăm să ne povestiți despre procesul de înființare a afacerii Dvs.

Răspunsurile reflectă un spectru larg de experiențe, dar evidențiază teme comune precum obstacolele în surmontarea barierelor fizice și birocratice, precum și o dorință profundă de independență financiară și de a face diferența.

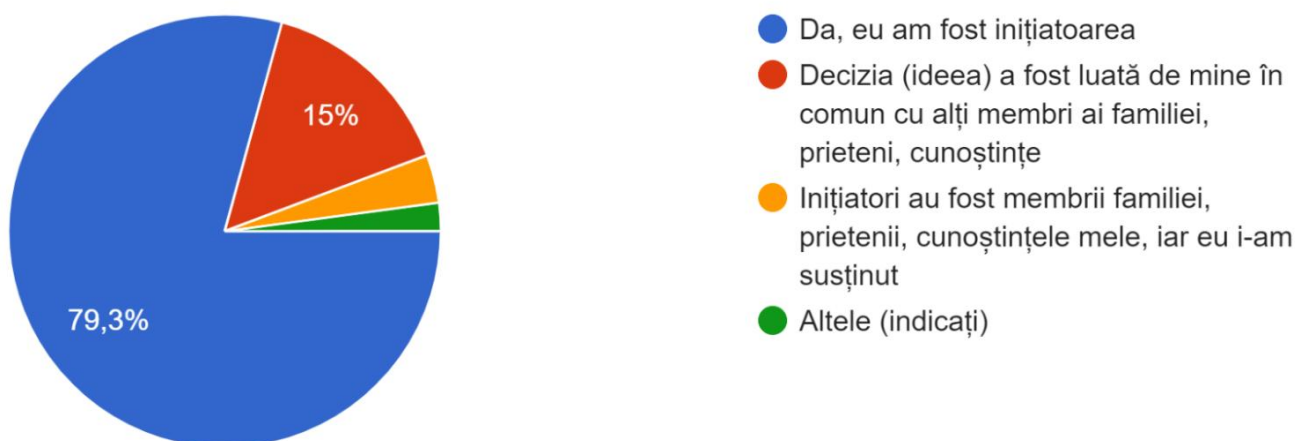
Unele respondente au subliniat dificultăți specifice, precum accesul la spații accesibile sau înțelegerea procedurilor birocratice. Altele au menționat provocări în adaptarea terenului pentru nevoile specifice sau în găsirea echipamentului adecvat. Birocrația și scepticismul comunității au fost, de asemenea, obstacole frecvente.

Motivațiile pentru înființarea afacerilor sunt la fel de diverse ca și respondentele înseși: de la dorința de a aduce produse eco-friendly pe piață și de a oferi alimente sănătoase comunității, la păstrarea tradițiilor culturale vii și oferirea de produse sigure și naturale pentru copii. În multe cazuri, pasiunea pentru artizanat, legătura cu natura și dorința de a contribui la societate sunt forțele motrice.

Aceste povești demonstrează că femeile cu dizabilități sunt capabile să înființeze și să conducă afaceri de succes, aducând contribuții valoroase comunităților lor. Ele reprezintă exemple de curaj și determinare și subliniază necesitatea unui mediu de afaceri mai incluziv și accesibil, care să recunoască și să valorifice potențialul acestui segment de populație. Recomandările pentru autoritățile publice ar trebui să se concentreze pe eliminarea barierelor și pe sprijinirea acestor antreprenoare, nu doar pentru a le facilita începuturile, ci și pentru a asigura sustenabilitatea și creșterea afacerilor lor pe termen lung.

Întrebarea 6: Dumneavoastră ați fost inițiatoarea înființării afacerii?

Această întrebare măsoară gradul de autonomie și leadership în procesul de antreprenoriat.

Rezultatele sunt următoarele:

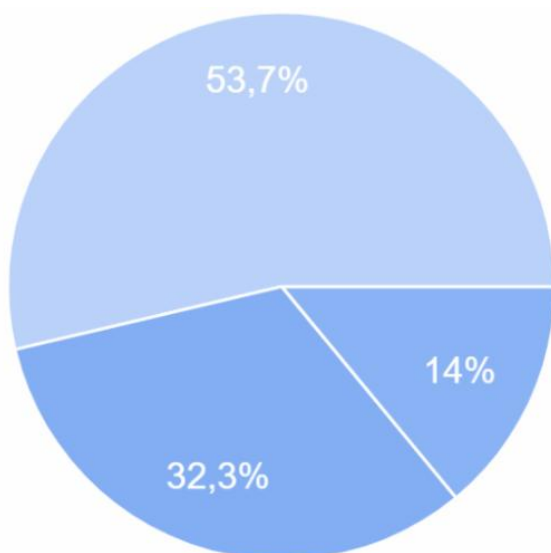
- Da, eu am fost inițiatoarea: 79,3%
- Decizia (ideea) a fost luată de mine în comun cu alți membri ai familiei, prieteni, cunoștințe: 15%
- Inițiatori au fost membrii familiei, prieteni, cunoștințele mele, iar eu i-am susținut: Procentul nu este indicat pe diagramă
- Altele (indicați): procentul nu este indicat pe diagramă

Din 504 răspunsuri, o covârșitoare majoritate de 79,3% indică faptul că respondentele au fost cele care au inițiat înființarea afacerii. Aceasta reflectă o înclinație puternică către independență și autodeterminare în rândul femeilor cu dizabilități care aleg calea antreprenoriatului. O proporție semnificativă de 15% a indicat că decizia de a începe o afacere a fost una colaborativă, implicând membrii familiei și prieteni, sugerând o rețea de sprijin și o abordare comunitară.

Aceste date subliniază rolul esențial pe care femeile cu dizabilități îl joacă în inițierea și conducerea afacerilor, demonstrând capacitatea și dorința de a fi agenți economici activi și лидere în comunitățile lor. Rezultatele indică, de asemenea, importanța susținerii acestora, nu doar ca indivizi, ci și în contextul rețelelor lor sociale, pentru a încuraja și mai mult antreprenoriatul. Recomandările ar trebui să includă inițiative care să promoveze autonomia femeilor cu dizabilități în afaceri și să consolideze sistemele de sprijin care le înconjoară.

Întrebarea 7: Ați avut experiență anterioară de muncă (în calitate de proprietară a afacerii sau salariată)?

Acesta este un indicator al nivelului de experiență în lumea afacerilor și a forței de muncă al participantelor la chestionar.

Rezultatele indică următoarea distribuție:

- Da, în calitate de proprietară a afacerii: 53,7%
- Da, în calitate de salariată: 32,3%
- Nu am avut experiență anterioară de muncă: 14%

Din 504 răspunsuri, majoritatea respondentelor (53,7%) au indicat că au avut experiență anterioară ca proprietari de afaceri, ceea ce sugerează un fond de cunoștințe și competențe antreprenoriale deja dezvoltate. O altă proporție semnificativă (32,3%) a avut experiență ca salariată, ceea ce ar putea reflecta abilități

transferabile și o înțelegere practică a mediului de afaceri. O minoritate de 14% nu a avut experiență de muncă anterioară, semnalând o posibilă nevoie de sprijin suplimentar în dezvoltarea abilităților de business.

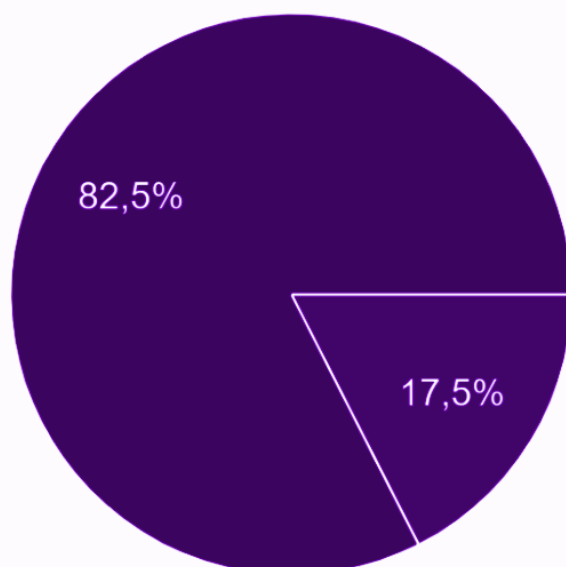
Aceste date evidențiază potențialul unui sector antreprenorial robust în rândul femeilor cu dizabilități, multe dintre aceste antreprenoare având deja o bază de cunoștințe și experiență de muncă. Totodată, rezultatele sugerează oportunitatea de a crea programe de formare și dezvoltare profesională care să fie adaptate pentru cele fără experiență de muncă, pentru a încuraja și mai mult intrarea în antreprenariat. Recomandările pentru autorități ar putea include măsuri de sprijin pentru dezvoltarea competențelor de afaceri și mentorat pentru cele fără experiență anterioară, consolidând astfel capacitatea acestui segment de a contribui la economia locală și națională.

Acum vom examina experiența de management a respondenților înainte de a demara propriile afaceri.

Întrebarea 8: Ați avut experiență de management, înainte de a demara afacerea proprie?

Această întrebare evaluează fundalul în leadership și capacitatea de a gestiona o afacere, care sunt esențiale pentru succesul antreprenorial. Răspunsurile colectate sunt următoarele:

- Da: 17,5%

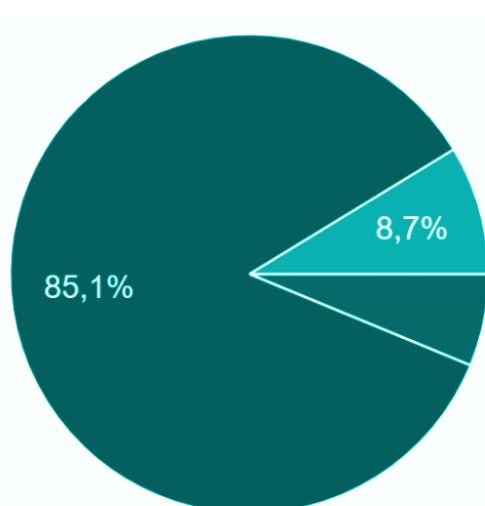
- Nu: 82,5%

Din 504 răspunsuri, majoritatea covârșitoare de 82,5% indică faptul că respondentele nu au avut experiență anterioară de management înainte de a-și începe afacerea. Aceasta poate sugera o curbă de învățare abruptă pentru noii antreprenori și necesitatea unor resurse suplimentare în domeniul educației antreprenoriale și a dezvoltării abilităților de management. O minoritate de 17,5%, care au avut astfel de experiențe, aduc cu ele cunoștințe valoroase care ar putea contribui la succesul afacerii.

Lipsa experienței anterioare de management în rândul majorității respondentelor evidențiază nevoia de programe de training și mentorat care să le ajute pe aceste antreprenoare să dezvolte competențe vitale de management. Recomandările pentru autorități și organizații de sprijin ar putea include inițiative și ateliere care să se concentreze pe dezvoltarea abilităților de leadership, planificare strategică, gestionare financiară și managementul resurselor umane, pentru a sprijini antreprenoarele la început de drum și pentru a crește rata de supraviețuire și succes a afacerilor nou-create.

Întrebarea 9: Întreprinderea Dumneavoastră exportă bunuri/servicii proprii?

Această întrebare ne ajută să înțelegem amploarea operațiunilor de afaceri și aspirațiile lor de creștere pe piața internațională.

Rezultatele sunt următoarele:

- Da: 8,7%
- Nu: 85,1%
- Planific să încep exportul în următorii 1-2 ani: 6,2%

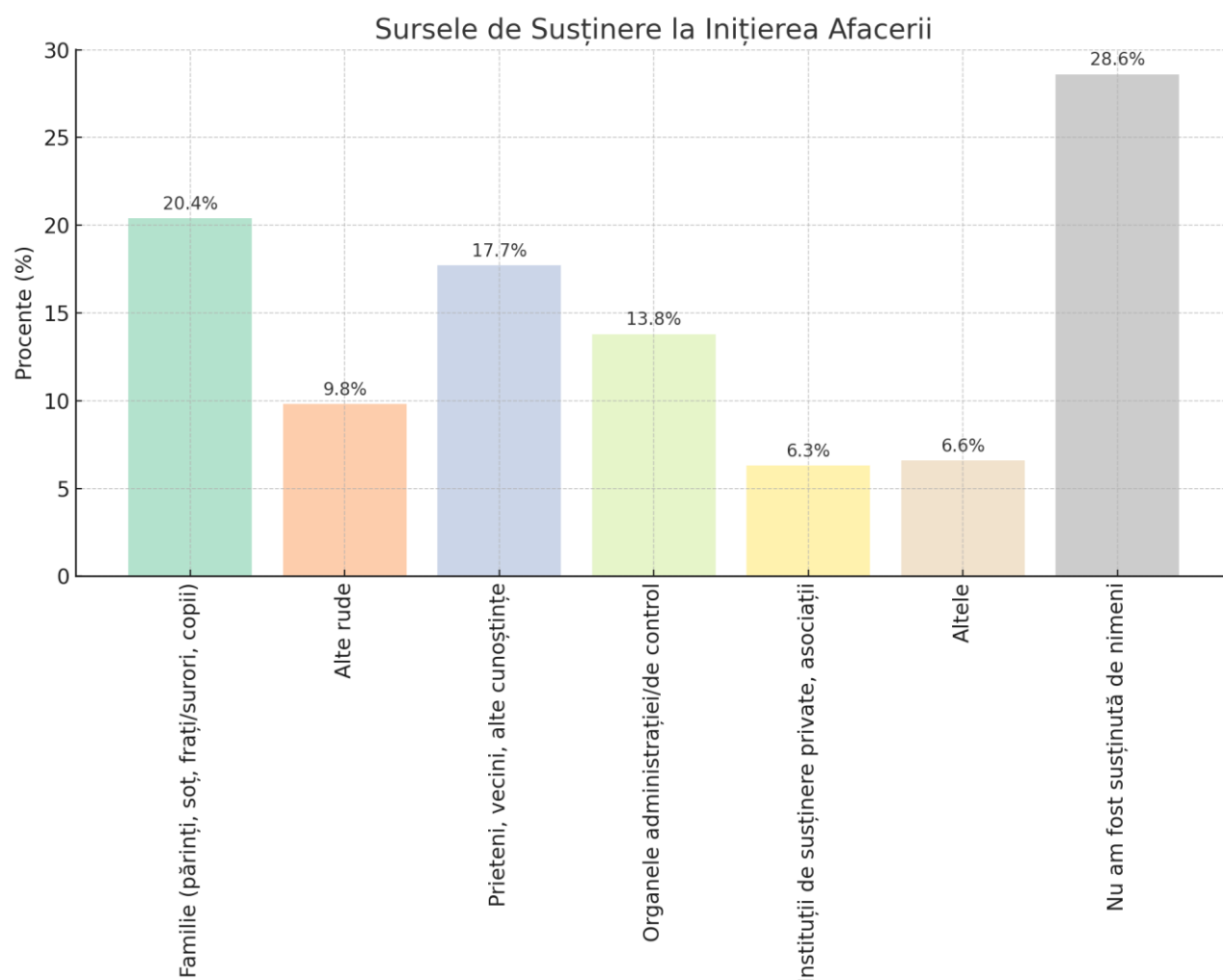
Din 504 răspunsuri, majoritatea esențială de 85,1% indică faptul că afacerile nu exportă încă bunuri sau servicii. Aceasta sugerează că majoritatea afacerilor sunt încă orientate pe piața internă sau la nivel local. O minoritate de 8,7% deja se angajează în activități de export, ceea ce indică o prezență pe piețele externe și o capacitate de a concura la nivel internațional. În plus,

6,2% dintre respondente au planuri de a începe exportul în viitorul apropiat, semnalând ambiții de creștere și expansiune.

Această informație relevă oportunitatea de a sprijini afacerile conduse de femeile cu dizabilități în eforturile lor de a accesa noi piețe și de a-și extinde operațiunile la nivel internațional. Acest lucru ar putea implica programe de formare în comerț internațional, asistență în găsirea partenerilor de export și suport în navigarea reglementărilor de export. Recomandările pentru politici ar trebui să fie orientate către deschiderea accesului la piețele externe și facilitarea procesului de export pentru aceste afaceri, contribuind astfel la diversificarea și creșterea lor economică.

Întrebarea 10: Cine v-a susținut la etapa de inițiere și demararea afacerii (cu un sfat, finanțe, etc.)?

Această întrebare ne oferă o perspectivă asupra rețelei de sprijin care a contribuit la lansarea afacerilor respondentelor.

Rezultatele sunt reprezentate astfel:

- Părinții, soțul, fratele/sora, copiii: 20,4%
- Alte rude: 9,8%
- Prieteni, vecini, alte cunoștințe: 17,7%
- Organele administrației/de control: 13,8%
- Instituții de susținere private, asociații: 6,3%
- Altele (de indicat): 6,6%
- Nu am fost susținută de nimeni: 28,6%

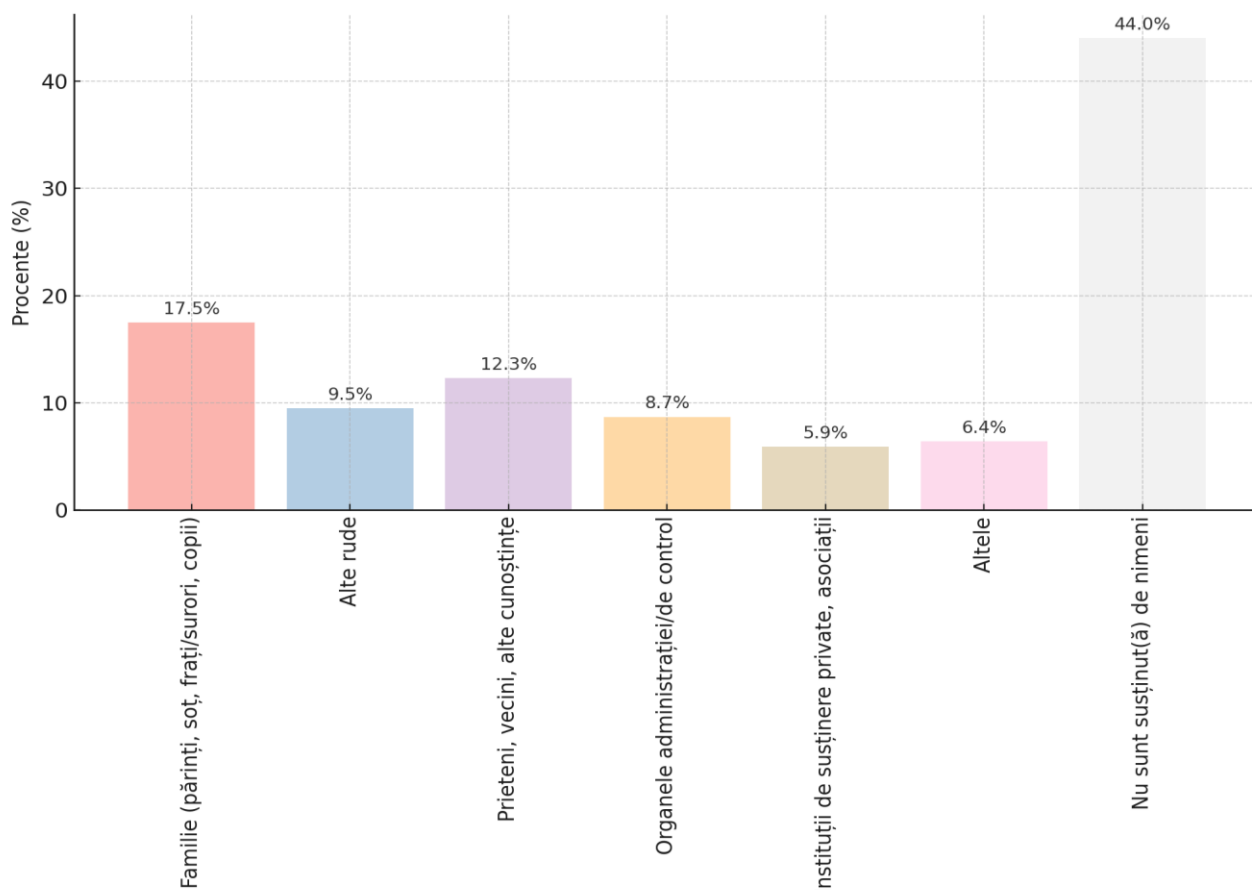
Din cele 504 de răspunsuri, un număr semnificativ de respondenți (28,6%) indică faptul că nu au primit susținere în etapa inițială a afacerii lor. Aceasta sugerează o necesitate pentru mecanisme

îmbunătățite de sprijin pentru antreprenorii emergenți. Familia și prietenii au jucat un rol major, cu 20,4% și respectiv 17,7% oferind ajutor, ceea ce reflectă importanța rețelelor sociale și a comunității. O proporție considerabilă a indicat sprijinul primit din partea administrației și a instituțiilor private (13,8% și 6,3%).

Aceste informații subliniază rolul vital al suportului familial și comunitar în succesul afacerilor noi și necesitatea de a crește resursele și programele de sprijin, inclusiv accesul la finanțare și consultanță. Recomandările pentru autorități și organizațiile de susținere ar trebui să includă dezvoltarea de programe care să ofere un ajutor concret în etapele incipiente ale antreprenoriatului, inclusiv mentorat, acces la rețele de afaceri și finanțe, pentru a crește șansele de succes și durabilitate a acestor inițiative antreprenoriale.

Întrebarea 11: Cine vă susține în prezent la desfășurarea afacerii (cu un sfat, finanțe, etc.)?

Această întrebare dezvăluie sursa de sprijin continuu pentru afacerile în derulare.

Din graficul prezentat în imagine, reiese următoarea distribuție a sprijinului:

- Părinții, soțul, fratele/sora, copiii: 17,5%
- Alte rude: 9,5%
- Prieteni, vecini, alte cunoștințe: 12,3%
- Organele administrației/de control: 8,7%
- Instituții de susținere private, asociații: 5,9%

- Altele (de indicat): 6,4%
- Nu sunt susținut(ă) de nimeni: 44%

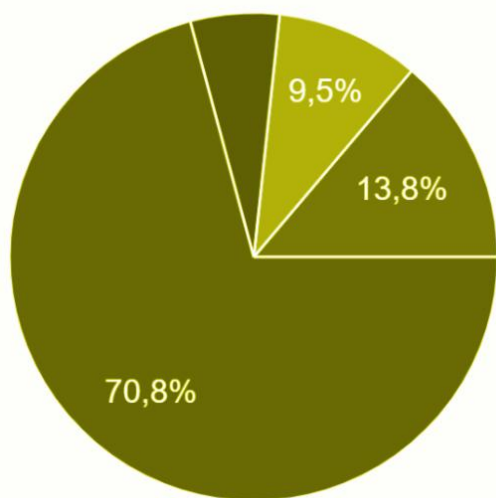
Din cele 504 răspunsuri, un număr semnificativ, adică 44%, indică faptul că nu primesc sprijin în gestionarea afacerii lor. Acest lucru sugerează o autonomie mare în operarea afacerii, dar și posibila nevoie de resurse suplimentare și de rețele de sprijin. Familia rămâne o sursă importantă de sprijin (17,5%), urmată de prieteni și alte cunoștințe (12,3%). Sprijinul instituțional, fie de la administrația de stat fie de la organizații private, este mai puțin prezent, dar totuși contribuie la ecosistemul de susținere.

Aceste date evidențiază potențialul pentru dezvoltarea unor programe mai eficiente de suport pentru antreprenoarele cu dizabilități, care să le ajute să navigheze printre provocările zilnice ale conducerii unei afaceri. Este importantă creșterea accesului la mentorat, la rețele profesionale și la servicii de consultanță, precum și la finanțarea necesară pentru a sprijini dezvoltarea și creșterea afacerilor. Recomandările ar putea include inițiative care să faciliteze colaborarea între afaceri și instituții de susținere, și să crească vizibilitatea și accesibilitatea resurselor disponibile pentru această comunitate de afaceri.

Întrebarea 12: Intenționați să dezvoltați afacerea în următorii 1-2 ani?

Această întrebare indică aspirațiile antreprenoriale și planurile de creștere ale afacerilor deținute de femeile cu dizabilități.

Distribuția răspunsurilor este următoarea:

- Da: 70,8%
- Nu: 13,8%
- În anumite condiții (de indicat): 9,5%
- Nu cunosc: 6,4%

Din cele 504 de răspunsuri, o proporție mare de 70,8% dintre respondente intenționează să dezvolte afacerea în următorii 1-2 ani. Acest lucru demonstrează un optimism și un spirit antreprenorial puternic, cu o dorință clară de a crește și a îmbunătăți operațiunile curente. Un număr mai mic de respondente, 13,8%, nu au planuri de dezvoltare, care ar putea reflecta o serie

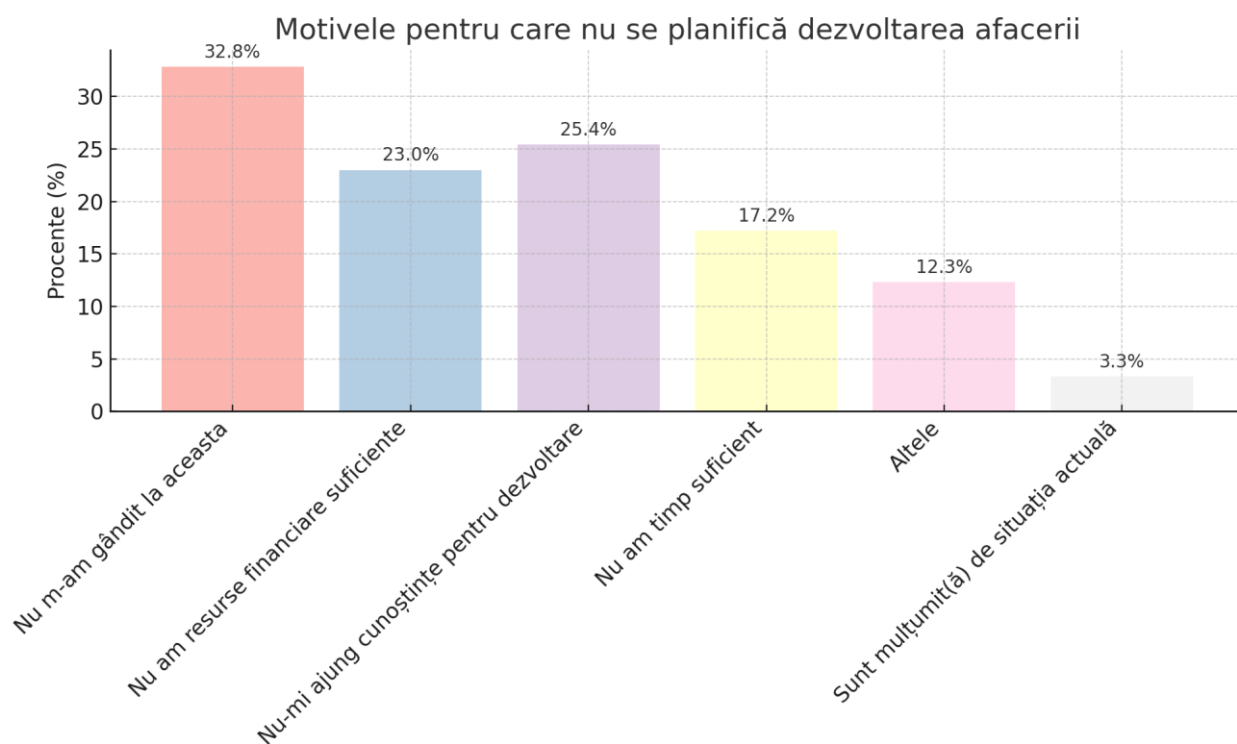
de factori, de la satisfacția cu stadiul actual al afacerii până la posibile obstacole care împiedică creșterea. Interesant este că 9,5% dintre respondente sunt deschise la ideea de expansiune, dar condiționate de anumiți factori care nu sunt specificați în grafic. Aceasta sugerează că există potențial pentru creștere dacă anumite bariere ar fi înlăturate sau dacă condițiile de piață s-ar îmbunătăți. Pe de altă parte, 6,4% dintre participante sunt nesigure sau puțin informate despre posibilitățile de extindere a afacerilor lor, ceea ce poate indica o nevoie de informare și consiliere în ceea ce privește planificarea de afaceri și strategiile de creștere.

Având în vedere răspunsurile, este clar că majoritatea antreprenoarelor dețin o viziune pozitivă asupra viitorului afacerilor lor și sunt gata să facă pași în direcția dezvoltării. Această intenție de creștere reflectă o încredere în propriile afaceri și în potențialul de piață. Totuși, procentul celor care nu au planuri sau sunt nesigure, subliniază nevoia de sprijin în domeniul planificării afacerii și acces la informații care să le poată ghida în luarea unor decizii strategice.

Recomandările ar putea include inițiative de formare în domeniul dezvoltării afacerilor, programe de mentorat care să ofere sfaturi practice și asistență în planificarea strategică. De asemenea, ar putea fi utilă crearea unor mecanisme prin care antreprenoarele să poată accesa informații despre tendințele de piață și despre oportunitățile de creștere, precum și asistență în evaluarea și răspunsul la condițiile de piață care pot influența expansiunea afacerii. Aceste resurse ar putea ajuta antreprenoarele să își transforme intențiile de dezvoltare în planuri de acțiune concrete și eficiente, contribuind astfel la consolidarea afacerilor lor și la stimularea creșterii economice în comunitatea mai largă a femeilor antreprenoare cu dizabilități. Aceste abordări proactive pot juca un rol crucial în asigurarea că afacerile nu doar supraviețuiesc, ci și prosperă în contextul unei economii dinamice și competitive.

Întrebarea 13: Dacă Dumneavoastră NU intenționați să dezvoltați afacerea, de ce?

Această întrebare ne ajută să înțelegem barierele și provocările cu care se confruntă antreprenoarele în ceea ce privește expansiunea afacerilor lor.

Conform graficului, motivele pentru care respondentele nu planifică să dezvolte afacerea sunt:

- Nu m-am gândit la aceasta: (32,8%)
- Nu am resurse financiare suficiente: (23%)
- Nu-mi ajung cunoștințe pentru dezvoltare: (25,4%)
- Nu am timp suficient: (17,2%)
- Altele (de indicat): (12,3%)
- Sunt mulțumit(ă) de situația actuală: (3,3%)

Din totalul respondentelor care au declarat că nu intenționează să-și dezvolte afacerea, cel mai frecvent motiv pentru a nu urmări dezvoltarea afacerii este lipsa de considerație a acestei posibilități, semnalând posibil o lipsă de viziune strategică sau de înțelegere a potențialului de creștere. Resursele financiare insuficiente și lipsa cunoștințelor necesare pentru dezvoltare sunt, de asemenea, motive semnificative, indicând nevoia de acces mai bun la finanțare și educație în afaceri. Timpul insuficient poate reflecta provocările de echilibru între gestionarea afacerii curente și planurile de extindere.

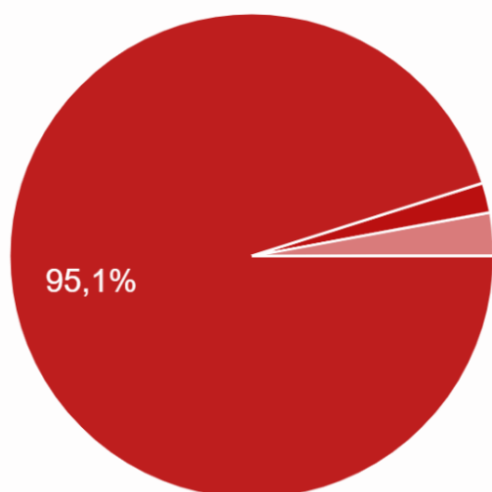
Aceste descoperiri subliniază necesitatea de a aborda barierele specifice care împiedică dezvoltarea afacerilor. Acest lucru ar putea include programe de formare și consultanță pentru a îmbunătăți planificarea strategică și managementul, precum și inițiative de finanțare care să fie mai accesibile și adaptate nevoilor specifice ale antreprenoarelor cu dizabilități.

De asemenea, este important să se ofere suport pentru gestionarea timpului și prioritizarea activităților, astfel încât antreprenoarele să poată găsi spațiul necesar pentru a se concentra pe creșterea afacerii. Aceste intervenții pot ajuta la depășirea sentimentului de satisfacție cu starea actuală și la stimularea motivației pentru dezvoltare și inovație.

Este esențială crearea unui mediu încurajator, care să recunoască și să răspundă nevoilor diverse ale antreprenoarelor cu dizabilități, permițându-le să exploreze noi oportunități de afaceri și să își mărească ambițiile. Facilitarea accesului la rețelele de afaceri și încurajarea schimbului de cunoștințe pot contribui, de asemenea, la construirea încrederii și a competențelor necesare pentru expansiunea afacerii. Este clar că sprijinul adaptat și resursele direcționate strategic pot face diferența în capacitatea antreprenoarelor cu dizabilități de a-și crește și dezvolta afacerile în mod durabil.

Întrebarea 14: Considerați că persoanelor cu dizabilități le este mai dificil de a se ocupa de afaceri în Republica Moldova?

Această întrebare sondează recunoașterea provocărilor unice cu care se pot confrunta antreprenoarele cu dizabilități în contextul afacerilor.

Conform datelor afișate în grafic:

- Da: 95,1%
- Nu: Un procent mic, nedeterminat din grafic
- Greu de răspuns: Un procent mic, nedeterminat din grafic

Din 504 de răspunsuri, o majoritate covârșitoare de 95,1% consideră că persoanele cu dizabilități se confruntă cu dificultăți mai mari în gestionarea afacerilor. Acest lucru poate indica existența unor bariere semnificative - fie ele sociale, fizice sau sistemice - care afectează capacitatea acestor persoane de a opera și dezvolta afaceri în Republica Moldova.

Această percepție subliniază nevoia urgentă de măsuri de îmbunătățire a accesibilității și incluziunii în mediul de afaceri. Este necesar să se acorde o atenție sporită eliminării obstacolelor și sprijinirii nevoilor specifice ale antreprenoarelor cu dizabilități pentru a asigura egalitatea de șanse în lumea afacerilor. Recomandările ar putea include politicile de îmbunătățire a accesului la

locațiile de afaceri, adaptarea tehnologiilor pentru a sprijini nevoile diverse, și implementarea programelor de conștientizare pentru a educa publicul și a îmbunătăți percepția asupra capacităților persoanelor cu dizabilități.

Întrebarea 15: Considerați că femeilor cu dizabilități le este mai dificil de a se ocupa de afaceri în Republica Moldova în comparație cu bărbații cu dizabilități?

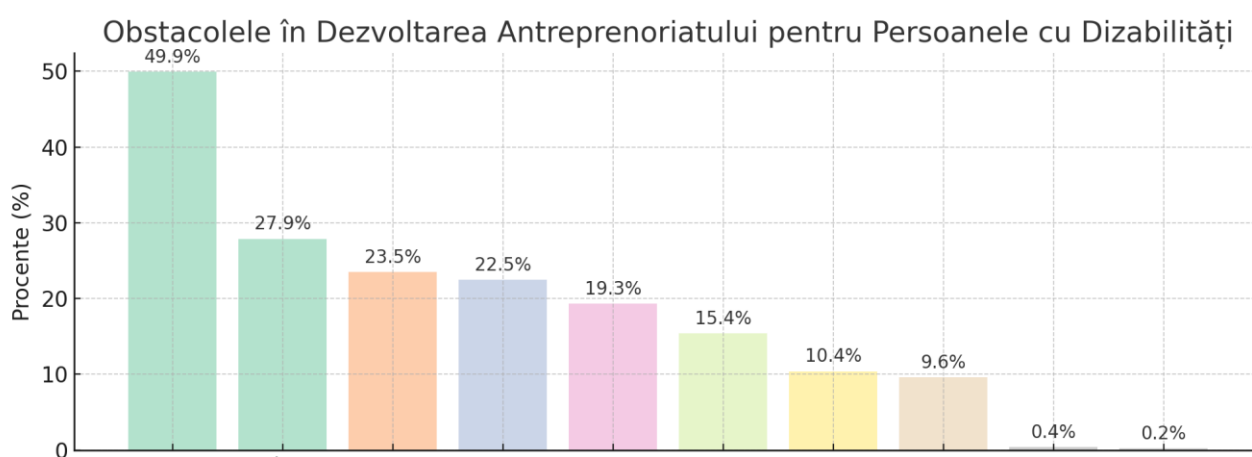
Răspunsurile colectate sunt următoarele:

- Da: 71,1%
- Nu: 15,8%
- Greu de răspuns: 13,1%

Din cele 504 răspunsuri, o majoritate semnificativă de 71,1% consideră că femeilor cu dizabilități le este mai dificil de a se ocupa de afaceri în comparație cu bărbații cu dizabilități. Aceasta indică o percepție a existenței unor bariere suplimentare cu care se confruntă femeile, posibil din cauza discriminării de gen, accesibilității reduse la resurse sau a prejudecăților sociale.

Acest rezultat subliniază necesitatea de a aborda și mai mult inegalitățile de gen în mediul de afaceri și de a oferi sprijin specific pentru a încuraja și a facilita antreprenoriatul în rândul femeilor cu dizabilități. Ar putea fi luate în considerare măsuri cum ar fi programe de mentorat dedicate, facilități de acces la finanțare și crearea de rețele de suport care să răspundă nevoilor unice ale femeilor cu dizabilități care aspiră să fie antreprenori.

Întrebarea 16: Dacă DA, indicați care sunt obstacolele în dezvoltarea activității antreprenoriale a persoanelor cu dizabilități în țara noastră? (Vă rugăm să alegeți maxim 3 variante de răspuns)

Din graficul prezentat, se poate observa că respondenții au identificat mai multe obstacole majore:

- Insuficiența bunurilor și serviciilor speciale, care permit de a implica persoanele cu dizabilități în activități de muncă și sociale (articole specializate de reabilitare, asistență socială la domiciliu, posibilități de instruire prin internet, etc.): 49,9%

- Dificultăți în obținerea studiilor generale și profesionale: 27,9%
- Insuficiența cunoștințelor, legate de organizarea afaceri: 23,5%
- Probleme de sănătate, legate de dizabilitate: 22,5%
- Lipsa programelor de susținere a antreprenoriatului pentru persoanele cu dizabilități: 19,3%
- Atitudinea societății față de persoanele cu dizabilități: 15,4%
- Bariere psihologice (lipsa de încredere în forțele proprii, nedorința de a-și asuma riscuri, etc.): 10,4%
- Deficiențele legislației (de conc.): 9,6%
- Altele (de indicat): 0,4%
- Nici unul: 0,2%

Obstacolul cel mai des întâlnit, insuficiența bunurilor și serviciilor accesibile, reflectă dificultățile în adaptarea infrastructurii și a serviciilor existente pentru nevoile persoanelor cu dizabilități. Acest lucru poate include accesul la spații fizice, precum și disponibilitatea tehnologiilor sau a serviciilor adaptate.

Dificultățile în obținerea studiilor și insuficiența cunoștințelor indică probleme legate de educație și formare profesională, care sunt esențiale pentru dezvoltarea antreprenorială.

Problemele de sănătate și lipsa programelor de susținere arată că starea de bine a persoanelor cu dizabilități și sprijinul sistemic sunt esențiale pentru capacitatea acestora de a participa activ la economia antreprenorială. Atitudinea societății și barierele psihologice, inclusiv lipsa de încredere și prejudecățile, pot descuraja sau limita oportunitățile antreprenoriale pentru persoanele cu dizabilități.

Deficiențele legislative pot reprezenta lipsa de reglementări care să faciliteze accesul la finanțare, adaptările necesare pentru un mediu de lucru accesibil și protecția egală în fața legii pentru persoanele cu dizabilități.

Aceste date pot ghida elaborarea politicilor și a programelor care să abordeze direct aceste obstacole. Este evident că e nevoie de un efort coordonat pentru a îmbunătăți accesibilitatea și incluziunea în sfera antreprenoriatului, conștientizării și schimbarea atitudinilor sociale, până la reforme legislative și dezvoltarea de programe de suport care să se adreseze nevoilor specifice ale antreprenoarelor cu dizabilități.

Pentru a aborda insuficiența bunurilor și serviciilor accesibile, ar putea fi necesare investiții în infrastructură și tehnologie care să faciliteze accesul la locurile de afaceri și la resursele online. În ce privește educația și formarea profesională, programele de instruire ar trebui să fie adaptate pentru a include materiale accesibile și metode de predare care să țină cont de diversele tipuri de dizabilități. În plus, sprijinul pentru sănătatea antreprenorilor cu dizabilități ar trebui să fie o prioritate, asigurând că aceștia au acces la servicii medicale și suport care să le permită să-și mențină sănătatea și productivitatea.

Crearea de rețele de suport, programe de mentorat și incubatoare de afaceri pentru persoanele cu dizabilități ar putea oferi resursele necesare și oportunitatea de a învăța din experiențele celorlalți.

De asemenea, colaborarea între sectorul privat, organizațiile neguvernamentale și guvern poate stimula inițiative care să promoveze incluziunea și să elimine barierele sistemice.

Întrebarea 17: Dacă ați selectat anumite bariere enumerate mai sus și doriți să oferiți mai multă informație, vă rugăm să includeți aici

În contextul întrebării 17, răspunsurile reflectă bariere semnificative întâmpinate de antreprenorii cu dizabilități în Republica Moldova. Această întrebare solicită detalii suplimentare despre obstacolele selectate anterior de respondenți.

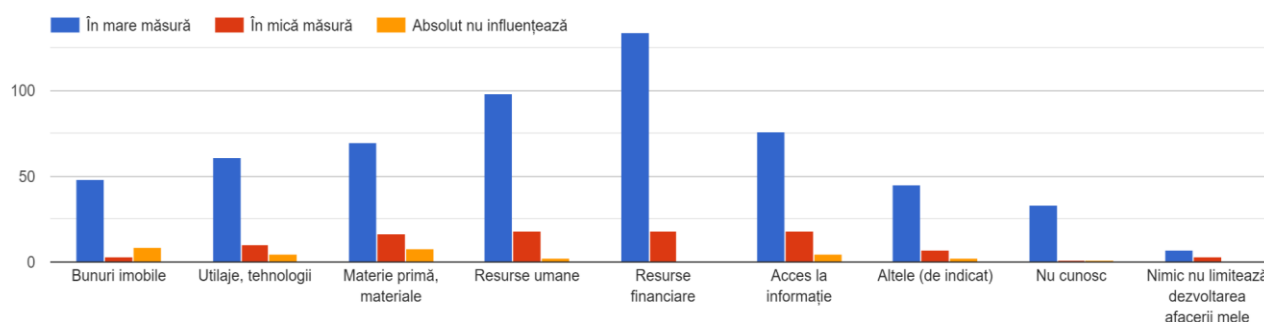
Răspunsuri evidențiază că unul dintre cele mai semnificative obstacole în calea dezvoltării antreprenoriale pentru persoanele cu dizabilități în Republica Moldova este atitudinea societății. Prejudecățile și așteptările scăzute referitoare la capacitatea femeilor cu dizabilități de a conduce afaceri reprezintă o provocare majoră. Aceasta este agravată de o infrastructură deficitară și de acces limitat la resurse, reflectând situația economică dificilă a țării. De asemenea, accesibilitatea redusă la serviciile guvernamentale și corupția sunt menționate ca bariere suplimentare.

Pentru a răspunde acestor provocări, este esențială crearea unui mediu mai deschis și sprijinitor, unde prejudecățile sunt contracarate cu exemple pozitive și unde succesul antreprenorial este posibil indiferent de dizabilități. Programele de conștientizare publică și inițiativele care promovează incluziunea și diversitatea în afaceri pot juca un rol cheie în schimbarea percepțiilor. În plus, îmbunătățirea accesibilității la resurse și infrastructură este critică pentru a permite persoanelor cu dizabilități să-și dezvolte afacerile. Corupția și inaccesibilitatea organelor de stat sunt probleme structurale care necesită reforme la nivel înalt și implicarea activă a societății civile și a comunităților de afaceri pentru a asigura un mediu de afaceri echitabil și transparent.

În concluzie, depășirea acestor obstacole necesită o abordare multidimensională, care include educația comunității, îmbunătățiri legislative, sprijin instituțional și acces la resurse financiare și educaționale adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități. Aceste măsuri pot ajuta la construirea unei societăți mai incluzive, unde potențialul antreprenorial al fiecărei persoane este recunoscut și valorificat.

Întrebarea 18: Indicați, care din resursele enumerate mai jos, în cazul în care se aplică, vă este greu să le obțineți pentru a dezvolta afacerea Dvs. și în ce măsură?

Analiza întrebării 18 din chestionar se concentrează pe resursele pe care antreprenorii le consideră dificil de obținut și care sunt esențiale pentru dezvoltarea afacerii lor.

Din graficul prezentat, se poate observa că respondentele au evaluat dificultatea de a obține diferite resurse necesare pentru afacerile lor. Cele mai semnificative constatări sunt:

- Resursele financiare sunt considerate dificil de obținut în mare măsură, așa cum indică numărul mare de răspunsuri în această categorie.
- Resursele umane, care includ talentele și competențele necesare, sunt altă zonă unde se întâmpină dificultăți în obținere.
- Accesul la informație pare să fie o provocare pentru un număr semnificativ de respondenți.
- Materia primă și materialele sunt, de asemenea, resurse care se obțin cu dificultate, având un număr considerabil de răspunsuri în categoria "în mare măsură".
- Utilajele și tehnologiile sunt și ele evaluate ca fiind resurse dificil de obținut pentru a sprijini dezvoltarea afacerilor.

Observăm că, în ciuda provocărilor în obținerea acestor resurse esențiale, un număr mic de respondente indică faptul că nu se confruntă cu astfel de limitări în dezvoltarea afacerilor lor, ceea ce sugerează că există și cazuri de succes sau că unele antreprenoare au reușit să găsească soluții alternative pentru a depăși aceste obstacole.

Aceste date ar putea fi utilizate pentru a informa politici și programe de suport în afaceri, punând accent pe îmbunătățirea accesului la finanțare, materii prime și tehnologie, precum și pe dezvoltarea de strategii pentru construirea și menținerea unei forțe de muncă calificate și bine informate. De asemenea, este esențial să se încurajeze împărtășirea informațiilor și să se faciliteze accesul la rețele și colaborări care pot ajuta antreprenoarele să depășească aceste bariere în dezvoltarea afacerilor lor.

Întrebarea 19. Care tipuri de proceduri din lista de mai jos sunt dificile pentru înființarea sau dezvoltarea afacerii Dumneavoastră și în ce măsură?

În urma analizei răspunsurilor la întrebarea 19, este evident că antreprenoarele cu dizabilități se confruntă cu dificultăți multiple în accesarea resurselor necesare pentru a-și dezvolta afacerile. O problemă majoră este lipsa resurselor financiare, care este un impediment în achiziționarea de materiale sau în acoperirea costurilor de bază, cum ar fi rambursarea creditelor. Acest aspect este agravat în zonele rurale, unde accesul la servicii și resurse este și mai restrâns.

De asemenea, există o nevoie clară de specialiști cu cunoștințe specifice în anumite domenii, dar oferta limitată de pe piața muncii face dificilă găsirea candidaților calificați. Acest lucru arată o lacună în sistemul de educație și formare profesională, care nu reușește să țină pasul cu cerințele dinamice ale pieței.

În plus, accesul limitat la cursuri de dezvoltare profesională sau la oportunități de învățare continuă reprezintă un alt obstacol în menținerea competitivității și inovației în afaceri. În special în zonele rurale, unde resursele sunt și mai puțin accesibile, antreprenoarele se luptă să rămână conectate la tendințele industriei și la noi oportunități de creștere.

Aceste constatări subliniază necesitatea unui sprijin direcționat pentru a aborda aceste provocări. Ar putea fi luate în considerare măsuri cum ar fi facilitarea accesului la credite sau la programe de finanțare specifice, dezvoltarea de programe de instruire și formare profesională adaptate nevoilor pieței și îmbunătățirea infrastructurii de afaceri în zonele rurale.

De asemenea, ar putea fi benefice inițiativele care conectează antreprenoarele cu mentori și consultanți de afaceri, oferind astfel suportul expert și îndrumarea necesară pentru creșterea și dezvoltarea afacerilor lor. Prin colaborarea cu instituțiile de învățământ și organizațiile profesionale, se poate îmbunătăți oferta de instruire profesională și se pot crea mai multe oportunități pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Pentru a încuraja inovația și adaptabilitatea, este crucial să se investească în dezvoltarea de resurse și programe care sunt accesibile și relevante pentru antreprenorii cu dizabilități, asigurându-se că aceștia sunt bine echipați pentru a naviga și a prospera în peisajul economic actual.

Întrebarea 19. Dacă ați menționat că vă lipsesc anumite resurse și doriți să oferiți mai multă informație, vă rugăm să includeți aici.

În cadrul întrebării numărul 19, antreprenoarele au fost rugate să ofere detalii suplimentare despre resursele pe care le consideră dificil de obținut și care sunt esențiale pentru dezvoltarea afacerilor lor.

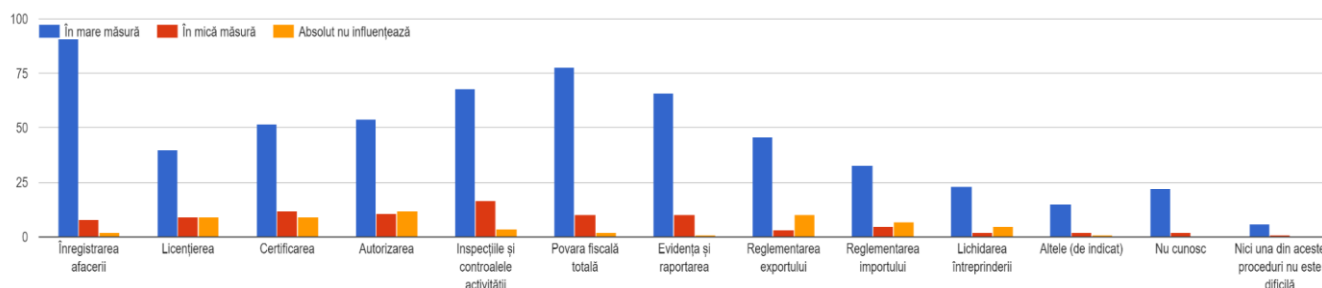
Răspunsurile subliniază un șir de probleme, principalele fiind:

- **Lipsa resurselor financiare:** Este clar că accesul la finanțare rămâne o barieră majoră, făcând dificilă nu doar extinderea afacerilor, ci și supraviețuirea lor de zi cu zi.
- **Nevoia de specialiști calificați:** Respondenții indică o piață a muncii care nu satisface cererea pentru anumite competențe, limitând astfel capacitatea de inovare și creștere.
- **Accesul la educație și formare:** Există o nevoie acută de dezvoltare profesională și instruire continuă, în special în zonele rurale, unde resursele sunt mai puțin accesibile.
- **Infrastructură limitată:** Antreprenorii din zonele rurale se confruntă cu un acces redus la materiale și servicii de consultanță pentru afaceri, ceea ce împiedică dezvoltarea și expansiunea afacerilor lor.

Aceste informații reflectă nevoile acute ale antreprenoarelor cu dizabilități de a pune în evidență zonele în care intervențiile strategice pot avea un impact semnificativ. Sprijinul ținut în aceste domenii poate contribui la nivelarea câmpului de joc pentru antreprenoarele cu dizabilități, permițându-le să concureze mai eficient și să își maximizeze potențialul de afaceri.

Întrebarea 20: Care tipuri de proceduri din lista de mai jos, în cazul în care se aplică, vă este greu să le obțineți pentru a dezvolta afacerea Dvs. și în ce măsură?

Analizând graficul pentru întrebarea 20, putem observa următoarele puncte cheie referitoare la dificultatea procedurilor pentru înființarea sau dezvoltarea afacerii:

Rezultatele graficului ilustrează că:

- Înregistrarea afacerii este percepută ca fiind dificilă "în mare măsură", având cea mai înaltă frecvență în răspunsuri, ceea ce indică faptul că procesul de înregistrare poate fi unul dintre cele mai mari obstacole pentru antreprenoare.
- Povara fiscală totală și Evidența și raportarea sunt de asemenea proceduri considerate dificile "în mare măsură", semnalând probleme cu sistemul fiscal și cu cerințele de conformitate.
- Alte proceduri precum Licențierea, Certificarea și Autorizarea sunt de asemenea văzute ca provocări semnificative pentru antreprenoare, dar cu o frecvență mai mică decât înregistrarea afacerii sau povara fiscală.
- Inspecțiile și controalele activității sunt, de asemenea, menționate ca dificultăți, dar într-o măsură mai mică comparativ cu înregistrarea afacerii sau povara fiscală.

Aceste descoperiri sugerează că există o nevoie de simplificare și clarificare a proceselor de înregistrare a afacerilor, de reducere a poverii fiscale și de îmbunătățire a transparenței în raportare și conformitate. Facilitarea acestor aspecte ale administrării afacerilor ar putea încuraja mai multe persoane să înceapă sau să dezvolte inițiative antreprenoriale, contribuind astfel la creșterea economică și la inovare.

În cadrul întrebării numărul 20, respondentele au avut oportunitatea de a detalia obstacolele întâmpinate în procesele administrative și fiscale ale afacerii. Răspunsurile ilustrează dificultăți specifice cu care se confruntă femeile cu dizabilități în Republica Moldova:

- Evidența contabilă este percepută ca un proces costisitor și complex, ceea ce poate descuraja inițiativa antreprenorială sau poate împovăra bugetul unei afaceri aflate la început de drum.
- Informațiile despre impozitare par să fie insuficiente sau dificil de înțeles, ceea ce poate conduce la incertitudini și poate afecta capacitatea de planificare financiară a afacerilor.

Mai mult, din răspunsurile la întrebările deschise putem trage concluzii suplimentare:

- Licențierea și certificarea sunt adesea percepute ca procese încălcite și birocratice, care necesită timp și resurse semnificative pentru a fi înțelese și îndeplinite, mai ales fără un suport adecvat.
- Inspecțiile pot fi o sursă de stres și incertitudine, mai ales dacă criteriile și frecvența acestora nu sunt comunicate clar sau sunt inconsistent aplicate.

- Povara fiscală totală este adesea resimțită ca fiind excesivă și dificil de gestionat, în special pentru afacerile mici și mijlocii, care nu dispun de departamente specializate pentru astfel de sarcini.

Aceste mărturii subliniază nevoia de simplificare a procedurilor administrative, de transparență în ceea ce privește reglementările și de acces la resurse financiare și informaționale adaptate nevoilor specifice ale femeilor cu dizabilități din Republica Moldova. Astfel, ar putea fi luat în considerare dezvoltarea de servicii de consultanță și suport fiscal personalizat, programe de instruire în domeniul financiar-contabil și inițiative care să promoveze o mai bună înțelegere a legislației și procedurilor relevante pentru afaceri.

Prin urmare, este esențial ca autoritățile și instituțiile relevante să ia măsuri pentru a îmbunătăți accesibilitatea și eficiența acestor procese pentru a sprijini antreprenoriatul în rândul femeilor cu dizabilități. Aceasta ar putea include:

- Crearea unor ghiduri simplificate și accesibile pentru înregistrarea afacerii și conformitate fiscală.
- Stabilirea unor puncte de contact dedicate în cadrul agențiilor guvernamentale pentru a asista antreprenorii cu dizabilități.
- Implementarea de sesiuni de instruire și ateliere pentru a dezvolta competențele necesare navigării în peisajul administrativ și fiscal.

Astfel de inițiative ar putea contribui la reducerea barierelor și la încurajarea mai multor femei cu dizabilități să-și urmeze aspirațiile antreprenoriale, sporind diversitatea și inovația în economia moldovenească.

Întrebarea 21: Dacă ați întâlnit anumite obstacole atunci când ați trecut prin procedurile menționate mai sus și doriți să oferiți mai multă informație.

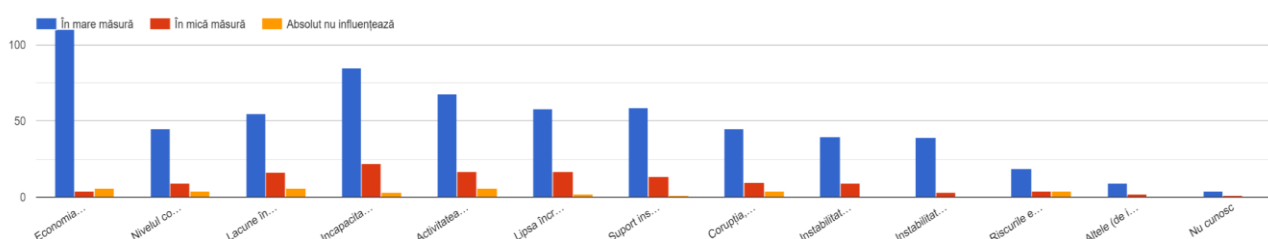
În răspuns la întrebarea numărul 21, despre obstacolele întâlnite în cadrul procedurilor administrative, femeile cu dizabilități din Republica Moldova ar putea împărtăși experiențe precum:

- "Înregistrarea afacerii a fost un proces plin de piedici. Am avut nevoie de ajutor pentru a înțelege toate formularele necesare și am întâmpinat dificultăți în a obține toate semnăturile necesare din cauza accesibilității limitate la unele birouri guvernamentale."
- "Înregistrarea afacerii este extrem de greoaie; am avut nevoie de luni întregi pentru a naviga prin cerințele și documentația necesară."
- "Procesul de licențiere este confuz și plin de cerințe redundante, ceea ce mă descurajează să explorez noi oportunități de afaceri."
- "Certificarea produselor mele a fost un maraton birocratic, care a consumat resurse valoroase și timp care ar fi putut fi folosit pentru inovare și creștere."
- "Autorizarea activității necesită îmbunătățiri majore în termeni de claritate și eficiență."
- "Inspecțiile par să fie întotdeauna neașteptate și inconsistent aplicate, ceea ce creează o incertitudine constantă."

- "Povara fiscală totală este copleșitoare, mai ales când încerc să aloc resurse pentru expansiune și dezvoltare."
- "Evidența și raportarea sunt procese care consumă mult timp și sunt pline de complexități care pot confunda chiar și cei mai experimentați antreprenori."
- "Reglementarea exportului și importului necesită consultanță specializată, ceea ce adaugă la costurile de operare."
- "Lipsa informațiilor clare și a unui ghid pas cu pas mă face să mă simt descurajată și neajutorată în fața sarcinilor administrative."
- "Accesul la finanțare adecvată rămâne o provocare majoră, în special când instituțiile financiare nu sunt receptivă la nevoile antreprenorilor cu dizabilități."
- "Altele - mi-ar fi util să am un mentor sau un consultant care să mă ghideze prin aceste proceduri."

Aceste răspunsuri arată clar că simplificarea și adaptarea procedurilor administrative și fiscale, precum și furnizarea de resurse și suport adecvat, sunt cruciale pentru a permite femeilor cu dizabilități să participe pe deplin la viața economică și să-și realizeze potențialul antreprenorial.

Întrebarea 22: Cu care din următoarele provocări, dacă se aplică, vă confrunțați când vă administrați afacerea?

Pe baza datelor prezentate în întrebarea 22, femeile cu dizabilități din Republica Moldova se confruntă cu mai multe provocări în administrarea afacerilor lor. Printre acestea, problemele economice par să aibă cel mai mare impact, urmate de nivelul corupției și instabilitatea politică. Alte provocări includ lacunele în cadrul legislativ și incapacitatea de a accesa anumite activități sau servicii. Printre cele mai semnificative provocări, ele au menționat:

- "Economia instabilă și schimbările frecvente ale legislației ne creează un mediu de afaceri impredictibil, ceea ce face planificarea pe termen lung extrem de dificilă."
- "Nivelul corupției și birocrăției înalte necesită timp și resurse suplimentare, ceea ce adesea ne descurajează să urmărim anumite oportunități de afaceri sau să solicităm sprijin guvernamental."
- "Lacunele în infrastructura de suport pentru antreprenorii cu dizabilități ne limitează accesul la resurse vitale, cum ar fi finanțarea sau spațiile de lucru accesibile."
- "Incapacitatea de a accesa servicii de consultanță și mentorat adecvate ne împiedică să ne dezvoltăm competențele antreprenoriale și să ne adaptăm la tendințele pieței."

- "Lipsa de informații și resurse despre cum să navigăm în complexitatea reglementărilor fiscale și legale ne pune în dezavantaj față de concurenții fără dizabilități."

Conform rezultatelor reprezentate pentru întrebarea 22, participantele au indicat că cea mai mare provocare în administrarea afacerilor lor este legată de situația economică a țării, urmată de probleme legate de corupție și instabilitate politică. Aceste dificultăți sunt recunoscute ca având un impact substanțial în mare măsură. Alte obstacole semnificative includ lipsa încadrării în muncă și incapacității fizice, ambele indicând o influență negativă în administrarea afacerilor.

Pe de altă parte, provocări precum nivelul corupției, instabilitatea politică și economică au fost semnalate ca având un impact mai mic, dar încă notabil, pe parcursul administrării afacerilor. Aceste răspunsuri sugerează că, în timp ce există obstacole semnificative în gestionarea unei afaceri pentru femeile cu dizabilități din Moldova, există și alți factori externi și de mediu care afectează capacitatea lor de a opera eficient.

Întrebarea 23: Care sunt principalele provocări cu care vă confrunțați în administrarea afacerii?

Respondentele au menționat diverse provocări în administrarea afacerilor lor, reflectând complexitatea mediului de afaceri pentru femeile cu dizabilități în Republica Moldova. Un număr semnificativ de antreprenoare au subliniat lipsa accesului la tehnologie modernă și la servicii de internet de calitate, în special în zonele rurale, ceea ce restricționează semnificativ capacitatea lor de a comunica eficient cu clienții și furnizorii, limitând astfel potențialul de creștere al afacerii. De asemenea, dificultățile legate de accesul la finanțare rămân un obstacol major, întrucât sursele tradiționale de capital par a fi reticente în a investi în inițiative conduse de femei cu dizabilități.

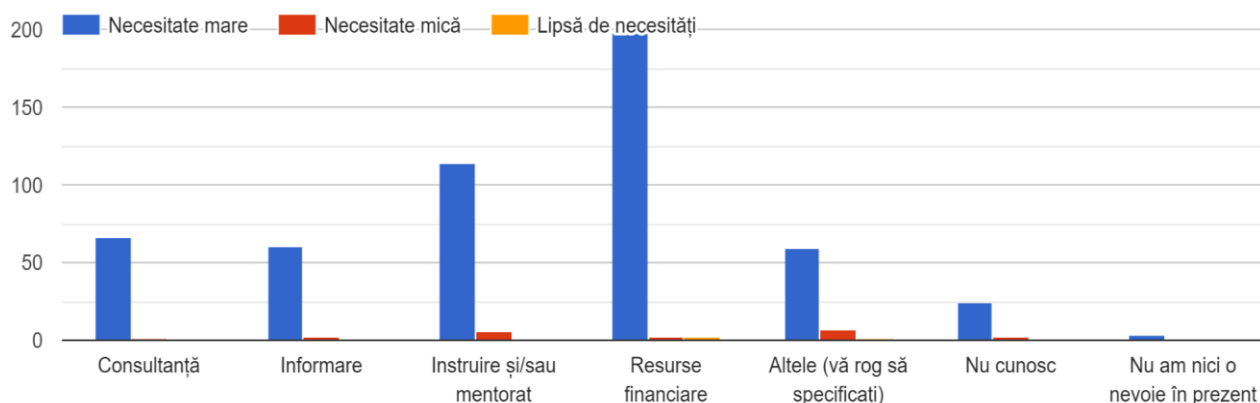
Mai mult, răspunsurile indică o preocupare constantă privind riscurile afacerilor, legate în special de incertitudinea economică și de nivelul corupției, care poate afecta în mod disproporționat femeile cu dizabilități. Acest lucru este agravat de lipsa infrastructurii de suport și a serviciilor de consultanță, esențiale pentru navigarea în complexul peisaj al reglementărilor de afaceri.

Un aspect crucial ce reiese este necesitatea de a combate corupția și de a implementa măsuri care să faciliteze accesul egal la resurse și oportunități. De exemplu, crearea unor programe de mentorat și rețele de sprijin ar putea ajuta la îmbunătățirea cunoștințelor antreprenoriale și la dezvoltarea de competențe necesare pentru gestionarea eficientă a afacerii.

Este esențial ca autoritățile publice și organizațiile de suport să recunoască și să abordeze provocările specifice cu care se confruntă femeile cu dizabilități în antreprenariat. O mai bună integrare a tehnologiei și îmbunătățirea infrastructurii de internet în zonele rurale ar putea avea un impact semnificativ asupra capacității acestor antreprenoare de a concura pe piață. De asemenea, este vitală crearea unor mecanisme de finanțare mai accesibile și adaptate nevoilor specifice, împreună cu programe de instruire și consultanță care să le echipeze pe femeile cu dizabilități cu abilitățile necesare pentru a naviga în mediul de afaceri. Lupta împotriva corupției și asigurarea unui teren de joc egal pentru toți antreprenorii va contribui la o economie mai robustă și inclusivă.

Întrebarea 24. Vă rog să marcați ce nevoi aveți în prezent pentru a înființa sau a dezvolta afacerea?

Rezultatele răspunsurilor la această întrebare sunt prezentate sub formă de grafic cu bare, care indică nevoile participantelor în diferite domenii, cu trei niveluri de necesitate: mare, mică și lipsă de necesități.

Din analiza graficului, observăm că cele mai mari necesități exprimate de respondente sunt în domeniul "Resurse financiare", indicând o cerere semnificativă pentru capital sau finanțare. Acest lucru sugerează că accesul la finanțare este un factor critic în înființarea și dezvoltarea afacerilor pentru femeile cu dizabilități în Moldova.

Pe de altă parte, "Lipsa de necesități" are o frecvență înaltă, ceea ce poate sugera că există un segment de respondente care fie sunt autosuficiente, fie nu sunt interesate sau nu văd oportunități în antreprenariat. Această categorie merită o atenție suplimentară pentru a înțelege motivele din spatele acestei percepții.

Alte nevoi semnificative marcate sunt pentru "Informare" și "Instruire și/sau mentorat", indicând un interes pentru îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor. Aceasta reflectă importanța educației și a accesului la informații relevante în procesul antreprenorial.

În contrast, "Consultanță" și "Altele (vă rog să specificați)" sunt marcate cu o frecvență mai scăzută, ceea ce ar putea sugera că acestea nu sunt percepute ca fiind la fel de critice ca nevoile financiare sau informaționale. Totuși, este posibil ca aceste categorii să includă o varietate de necesități specifice care nu au fost detaliate în graficul prezentat.

Pe baza răspunsurilor la întrebarea 24, putem trage 2 concluzii preliminare și recomandări pentru autoritățile publice și alte părți interesate:

Accesul la Resurse Financiare: Există o nevoie evidentă de îmbunătățire a accesului la finanțare pentru femeile cu dizabilități care doresc să-și înființeze sau să-și dezvolte afacerile. Acest lucru ar putea include microcredite, subvenții sau programe de finanțare specifice.

Educație și Mentorat: Un număr semnificativ de respondente au indicat necesitatea de informare și instruire. Ar fi util să se dezvolte programe de formare profesională și mentorat adaptate nevoilor specifice ale femeilor cu dizabilități.

Întrebarea 25: Dacă ați indicat vreo nevoie semnificativă, vă rog să explicați în detaliu

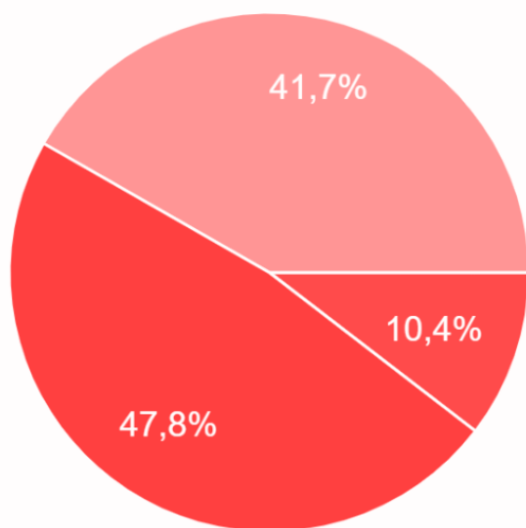
- Răspunsurile reflectă o varietate de experiențe și percepții personale, evidențiind nevoile specifice ale femeilor cu dizabilități în procesul antreprenorial:
- "Un mentor cu experiență în domeniul afacerilor poate oferi perspective valoroase care pot ajuta la evitarea greșelilor costisitoare." Acest răspuns subliniază valoarea mentoratului experiențial în navigarea complexității mediului de afaceri.

- "Furnizarea de servicii de consultanță în diverse domenii, de la planificare afacerii până la marketing sau management." Astfel, se accentuează nevoia de expertiză multidisciplinară.
- "Infrastructură locală nu este adaptată nevoilor mele specifice. Drumurile neasfaltate și lipsa rampelor în multe clădiri mă împiedică să ajung la piețe sau la evenimente de afaceri." Această perspectivă evidențiază barierele fizice cu care se confruntă zilnic.
- "Nu ajunge informație despre cum să accesez fonduri și resurse financiare disponibile pentru persoanele cu dizabilități." Acest răspuns indică o lacună în comunicarea și distribuția informațiilor esențiale.

Sintetizând aceste răspunsuri, putem trage concluzia că nevoile semnalate sunt atât de natură practică, cât și de suport informațional și educațional. Accesibilitatea, mentoratul, consultanța și informațiile privind resursele financiare sunt elemente cheie în sprijinirea femeilor cu dizabilități pentru a deveni antreprenoare de succes. Prin urmare, recomandările pentru autoritățile publice și alte entități relevante ar trebui să ia în considerare aceste nevoi prin crearea de programe și infrastructuri care să faciliteze accesul egal și să ofere suportul necesar pentru această categorie de populație.

Întrebarea 26: V-ați adresat pentru susținere (consultanță, informare, instruire, resurse financiare) la careva organizații în ultimii 5 ani?

Conform graficului primit, care prezintă distribuția răspunsurilor 47,8% dintre respondente au indicat că nu s-au adresat pentru suport, 41,7% au confirmat că au cerut ajutorul, iar 10,4% nu sunt sigure sau nu cunosc dacă au făcut acest pas.

Această diviziune relevă un aspect îngrijorător: aproape jumătate dintre femeile cu dizabilități nu au solicitat sau nu au accesat suportul organizațional necesar pentru dezvoltarea antreprenorială sau personală. Acest fapt poate indica diverse bariere, cum ar fi lipsa de informare despre resursele disponibile, accesibilitatea limitată la aceste servicii sau posibile dificultăți în a naviga procedurile de aplicare.

Pe de altă parte, faptul că o proporție aproape egală de respondente au căutat ajutorul organizațiilor sugerează că există un segment al populației care este activ în căutarea și utilizarea resurselor disponibile. Totuși, procentul celor care nu cunosc sau nu sunt sigure de accesul lor la suport indică nevoia de a îmbunătăți comunicarea și sensibilizarea cu privire la

opțiunile de suport disponibile.

Recomandările ce derivă din această analiză ar trebui să includă strategii pentru creșterea gradului de conștientizare și îmbunătățirea accesului la serviciile de suport pentru femeile cu dizabilități. Este esențială facilitarea unui dialog deschis între organizații și comunitatea țintă pentru a asigura că nevoile acestora sunt întâmpinate și că oportunitățile de suport sunt cunoscute și accesibile pentru toate.

Întrebarea 27: Ce tip de susținere ați solicitat și ați fost mulțumită de serviciile care v-au fost oferite? Vă rugăm să explicați

Din feedback-ul specific, oferit de respondente, se pot extrage următoarele puncte:

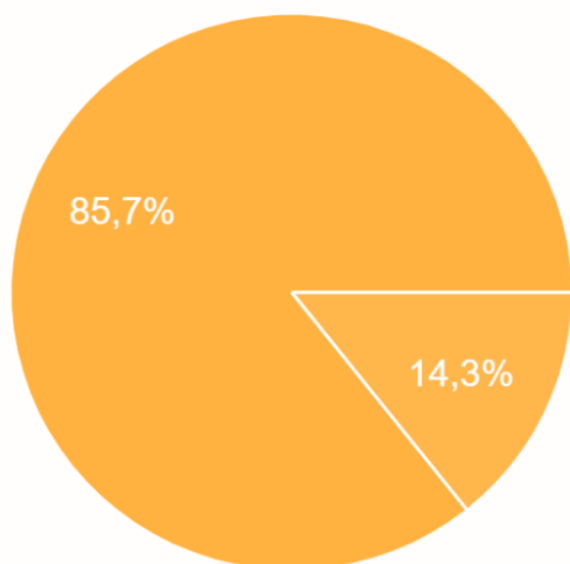
- "Am solicitat de la AIPA subvenții și am fost mulțumită de promptitudinea și claritatea cu care mi-au fost prezentate informațiile necesare."
- "Serviciile de informare despre legislație au fost de mare ajutor; am primit ghiduri și consiliere pas cu pas, ceea ce a făcut procesul mult mai ușor de înțeles."
- "Când am cerut susținere financiară, așteptările mele nu au fost pe deplin satisfăcute datorită birocrăției excesive și a timpului îndelungat de așteptare."
- "Instruirea în domeniul legislației a fost foarte detaliată, iar trainerii au fost competenți și empatici față de nevoile mele specifice."
- "Am beneficiat de subvenții agricole, care au fost vitale pentru dezvoltarea fermei mele, însă accesul la acestea a fost dificil."
- "Am accesat credite pentru afacerea mea, dar rata dobânzii și condițiile de rambursare au fost o povară."

Analiza acestor răspunsuri evidențiază că experiențele participantelor sunt variate. Unele sunt mulțumite de suportul primit, în special în ceea ce privește informarea și instruirea, dar există și voci care subliniază provocări legate de accesul la finanțare și complexitatea proceselor birocratice. Este evident că, în timp ce unele respondente simt că serviciile oferite au fost adecvate și utile, altele consideră că aceste servicii nu au reușit să îndeplinească așteptările sau să abordeze în mod eficient nevoile lor.

Prin urmare, recomandările pentru îmbunătățirea serviciilor oferite ar trebui să se concentreze pe simplificarea procedurilor birocratice, asigurarea transparenței în procesul de acordare a subvențiilor și a creditelor și pe creșterea calității instruirilor oferite, astfel încât să răspundă în mod direct și eficient la nevoile specifice ale femeilor cu dizabilități din Republica Moldova. Este crucială o evaluare aprofundată a sistemelor de suport existente pentru a identifica și adresa punctele slabe în cadrul acestora.

În cadrul studiului nostru, secțiunea următoare explorează răspunsurile la întrebarea 27, care vizează tipul de suport solicitat de participante și gradul lor de satisfacție față de serviciile primite.

Întrebarea 28: Dacă NU v-ați adresat pentru susținere, cunoașteți despre existența organizațiilor, care ar putea oferi susținerea necesară?

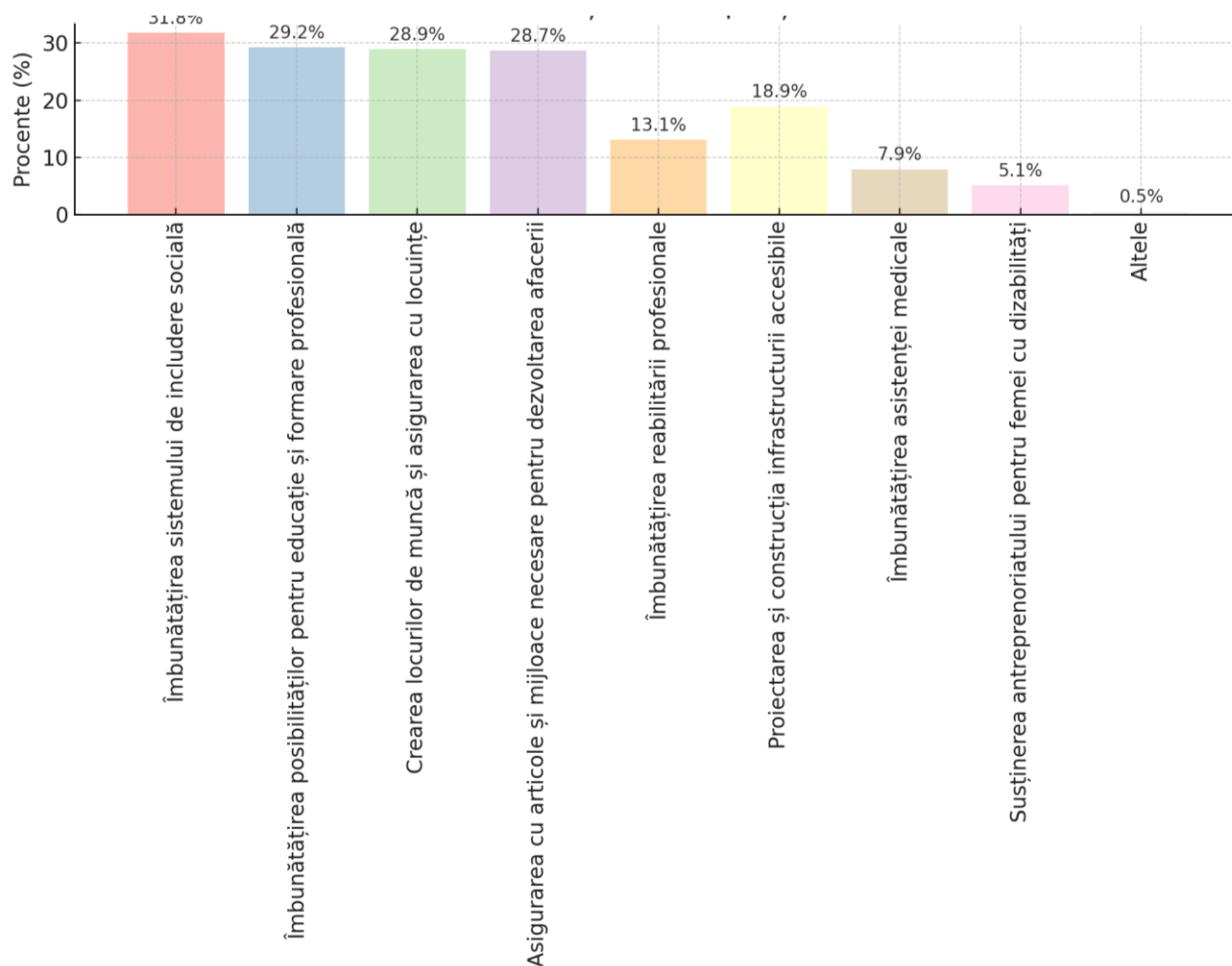
Graficul prezentat în imagine arată că un procent covârșitor de 85,7% dintre respondente nu sunt conștiente de existența organizațiilor care ar putea oferi suportul necesar, în timp ce doar 14,3% au cunoștință despre acestea. Acest decalaj major în conștientizare sugerează că există o lipsă semnificativă de informare în rândul femeilor cu dizabilități din Moldova cu privire la resursele

disponibile pentru asistență și dezvoltare personală și profesională.

Aceste date indică necesitatea unei campanii de informare mai robuste și a unor inițiative de sensibilizare care să faciliteze accesul la informații despre organizațiile de suport. Este vital ca organizațiile respective să-și intensifice eforturile de a ajunge la comunitatea țintă și de a comunica clar serviciile pe care le pot oferi. De asemenea, rezultatele sugerează că ar trebui luate măsuri pentru a îmbunătăți rețeaua de referință și colaborarea între diferite entități pentru a asigura că informațiile despre suportul disponibil sunt distribuite eficient și sunt ușor accesibile pentru toți cei care ar putea beneficia de ele.

Întrebarea 29: Cum ar putea guvernul să susțină femeile cu dizabilități la dezvoltarea propriei afaceri? A) Îmbunătățirea condițiilor generale de trai.

Rezultatele, prezentate sub formă de histogramă, indică următoarele priorități, pe baza numărului de răspunsuri primite de la cele 504 de participante:

- Îmbunătățirea sistemului de includere socială (31,8%)
- Îmbunătățirea posibilităților pentru educație și formare profesională (29,2%)
- Crearea locurilor de muncă și asigurarea cu locuințe (28,9%)
- Asigurarea cu articole și mijloace necesare pentru dezvoltarea afacerii (28,7%)
- Îmbunătățirea reabilitării profesionale (13,1%)

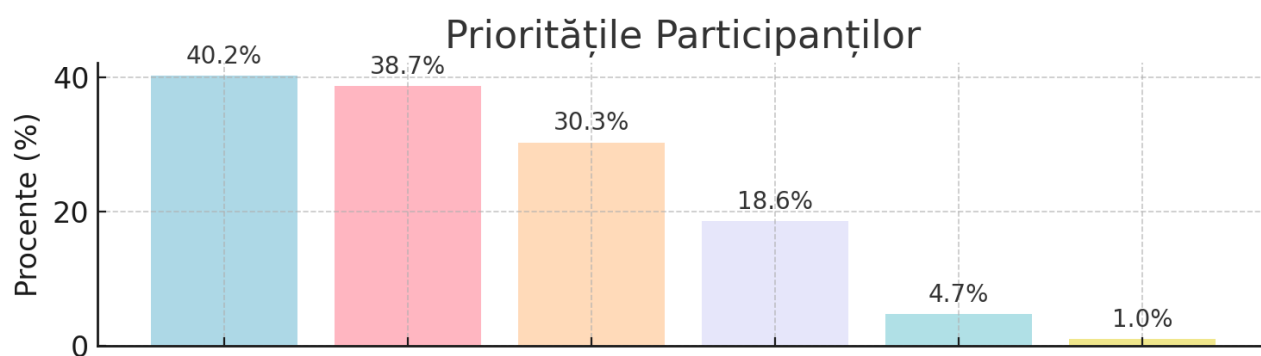
- Proiectarea, construcția și modificarea infrastructurii pentru a fi accesibilă (18,9%)
- Îmbunătățirea asistenței medicale (7,9%)
- Susținerea antreprenoriatului specific pentru femeile cu dizabilități (5,1%)
- Altele (0,5%)

Aceste date sugerează că participantele consideră că îmbunătățirea sistemului de includere socială și a accesului la educație și formare profesională sunt cele mai presante domenii în care guvernul ar putea interveni pentru a le sprijini. De asemenea, se accentuează necesitatea creării de oportunități de muncă și asigurare a locuințelor adecvate, precum și furnizarea resurselor necesare pentru dezvoltarea afacerilor.

Pe baza acestor constatări, recomandările ar putea include formularea de politici și programe care să adreseze direct aceste preocupări. Acest lucru ar putea presupune investiții guvernamentale în infrastructură accesibilă, subvenții și credite pentru femeile antreprenor, precum și inițiative educaționale și de formare care să fie incluzive și adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități. Este esențială colaborarea între diferitele agenții guvernamentale și organizațiile societății civile pentru a asigura că măsurile adoptate sunt eficiente și sustenabile pe termen lung.

Întrebarea 30: Cum ar putea guvernul să susțină femeile cu dizabilități la dezvoltarea propriei afaceri? B) Îmbunătățirea condițiilor pentru dezvoltarea afacerilor

Conform datelor ilustrate în histogramă, cu un total de 504 răspunsuri, iată prioritățile indicate de participante:

- Îmbunătățirea posibilităților pentru obținerea cunoștințelor și competențelor necesare (40,2%)
- Acordarea de facilități la impozite și plăți pentru antreprenori cu dizabilități (38,7%)
- Elaborarea unui program-țintă de stat, care să prevadă finanțare și suport pentru femeile cu dizabilități (30,3%)
- Consolidarea parteneriatului cu alte asociații de afaceri (18,6%)
- Oferirea unui program de mentorat la etapa de demarare a afacerii (4,7%)
- Altele (1%)

Aceste rezultate reflectă o solicitare puternică pentru îmbunătățirea accesului la educație și formare profesională, precum și pentru măsuri fiscale care să încurajeze antreprenoriatul în rândul

femeilor cu dizabilități. De asemenea, se cere elaborarea unor programe de stat specifice care să asigure finanțare și suport. Parteneriatele cu alte asociații de afaceri și programele de mentorat sunt, de asemenea, văzute ca importante, deși într-o măsură mai mică.

Recomandările ar trebui să cuprindă dezvoltarea de inițiative legislative care să ofere facilități fiscale, programe de formare adaptate nevoilor specifice și parteneriate între guvern și sectorul privat. Asemenea măsuri ar putea ajuta la crearea unui mediu mai prietenos și accesibil pentru antreprenorii cu dizabilități, contribuind astfel la o societate mai incluzivă și la o economie mai diversă.

Întrebarea 31: Cum ar putea guvernul să susțină femeile cu dizabilități la dezvoltarea propriei afaceri? C) Dacă doriți, vă rugăm să dezvoltați propunerile Dumneavoastră.

Din răspunsurile primite, am sintetizat următoarele puncte cheie:

- Un număr de respondente nu sunt conștiente de măsurile de suport care ar putea fi disponibile pentru ele.
- Există o cerere clară pentru oferirea de granturi și împrumuturi cu dobândă redusă, special concepute pentru femeile cu dizabilități care doresc să-și înceapă o afacere, indicând nevoia de sprijin financiar adaptat.
- Se subliniază importanța asigurării accesibilității la toate instituțiile guvernamentale și centrele de formare, pentru a elimina barierele fizice și informaționale.
- Mai multe respondente au sugerat necesitatea reducerii impozitelor pentru a încuraja activitatea antreprenorială în rândul femeilor cu dizabilități.

Aceste răspunsuri reflectă nevoia pentru un cadru de suport bine definit și accesibil, care să includă facilități financiare și fiscale. Ele sugerează, de asemenea, că o strategie guvernamentală eficientă ar trebui să se concentreze pe îmbunătățirea accesibilității și pe eliminarea barierelor structurale.

Pe baza acestor propuneri, recomandările ar putea implica elaborarea și implementarea de politici fiscale încurajatoare, crearea de fonduri speciale de granturi și împrumuturi cu condiții preferențiale și asigurarea că infrastructura publică este complet accesibilă. Astfel de măsuri ar contribui la crearea unui mediu mai favorabil pentru antreprenoriatul feminin și ar putea stimula participarea economică a femeilor cu dizabilități.

Întrebarea 32: Cum pot organizațiile societății civile să vă ofere suport la dezvoltarea propriei afaceri?

Răspunsurile participantelor sugerează o varietate de metode prin care organizațiile societății civile pot contribui la succesul antreprenorial al femeilor cu dizabilități:

- "Organizațiile ar putea oferi suport informațional, traininguri și granturi, care sunt esențiale pentru dezvoltarea competențelor și a accesului la finanțare."
- "Sunt necesare evenimente organizate sau sponsorizate unde putem prezenta și vinde produsele sau serviciile noastre, facilitând astfel accesul pe piață."

- "Cursurile, atelierele și seminariile sunt vitale pentru a învăța noi abilități și pentru a rămâne la curent cu tendințele de afaceri și inovații."
- "Serviciile de consultanță în domenii precum planificarea afacerii, marketingul sau managementul ar fi extrem de utile."
- "Ar fi benefică crearea unor rețele sau platforme de socializare pentru a ne ajuta să ne extindem rețelele profesionale și sociale."

Pe baza acestor răspunsuri, este evident că există o nevoie clară pentru suport multilateral din partea organizațiilor societății civile. Femeile cu dizabilități solicită nu numai acces la informații și educație, dar și oportunități concrete de a-și promova și vinde produsele sau serviciile, precum și consultanță specializată.

În consecință, recomandările pentru organizațiile societății civile includ dezvoltarea și oferirea de programe educaționale și de formare profesională, sprijin în accesarea finanțării, facilitarea accesului pe piața de desfacere și oferirea de servicii de consultanță. De asemenea, este esențială promovarea socializării și networking-ului pentru a încuraja schimbul de idei și bune practici între antreprenori. Aceste inițiative ar putea avea un impact semnificativ în împuternicirea femeilor cu dizabilități de a deveni antreprenoare de succes și de a contribui la economia locală.

Întrebarea 33: Cum poate comunitatea de afaceri extinsă (inclusiv asociațiile de afaceri și camerele de comerț) să vă ofere suport la dezvoltarea propriei afaceri?

Diversele răspunsuri primite oferă o perspectivă asupra nevoilor specifice ale acestui segment de antreprenoare:

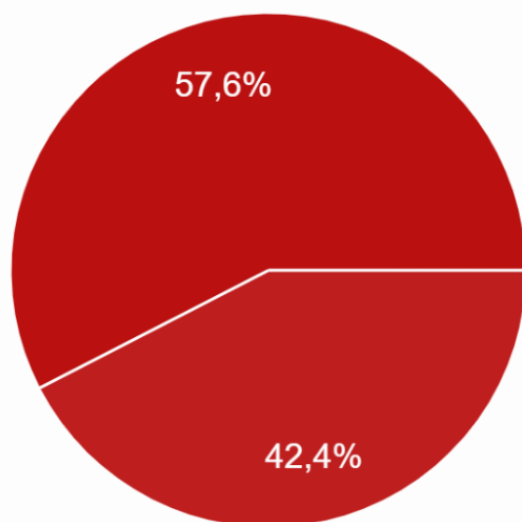
- "Comunitatea de afaceri ar putea să ne furnizeze informații actualizate și să faciliteze formarea de parteneriate strategice."
- "Organizarea sau sponsorizarea de evenimente de afaceri ar permite prezentarea și vânzarea produselor sau serviciilor noastre, oferind astfel o platformă pentru a ajunge la un public mai larg."
- "Consultanții oferite de experți în diferite domenii, cum ar fi marketing, financiar, legal și management, ar fi extrem de valoroase."
- "Cursuri de formare gratuite sau subvenționate ar ajuta la îmbunătățirea abilităților noastre antreprenoriale și la menținerea pasului cu evoluțiile din industrie."

Aceste răspunsuri subliniază o dorință clară pentru acces mai bun la informații, evenimente și educație, precum și suport consultativ din partea comunității de afaceri mai largi. Sugestiile indică faptul că antreprenoarele cu dizabilități caută nu doar accesul la resurse, ci și oportunități de a construi relații și a-și extinde rețelele de afaceri.

În consecință, recomandările pentru comunitatea de afaceri extinsă includ crearea de programe specifice de suport care să acopere nevoile de informare, educație și consultanță. De asemenea, organizarea de târguri și evenimente de networking ar putea fi de un real ajutor. Prin astfel de inițiative, comunitatea de afaceri poate juca un rol esențial în eliminarea barierelor cu care se confruntă femeile cu dizabilități în afaceri și în facilitarea creșterii și dezvoltării durabile a întreprinderilor lor.

Întrebarea 34: Cooperați cu alți antreprenori, cu excepția relațiilor de vânzare-cumpărare?

Graficul în format de plăcintă prezintă răspunsurile a 504 de participante, din care 57,6% au indicat că nu cooperează cu alți antreprenori în afara tranzacțiilor comerciale, în timp ce 42,4% au răspuns afirmativ.

Această diviziune aproape egală între cele care nu cooperează și cele care cooperează sugerează că există un potențial neexploatat pentru sinergii și parteneriate între antreprenori. Faptul că mai mult de jumătate din respondente nu participă la cooperări indică posibilitatea unor bariere, cum ar fi lipsa de oportunități, resurse sau pur și simplu neștiința de beneficiile pe care colaborarea le-ar putea aduce.

Având în vedere aceste constatări, recomandările ar putea include inițiative de încurajare și facilitarea colaborării între antreprenori. Acest lucru ar putea implica organizarea de evenimente de networking,

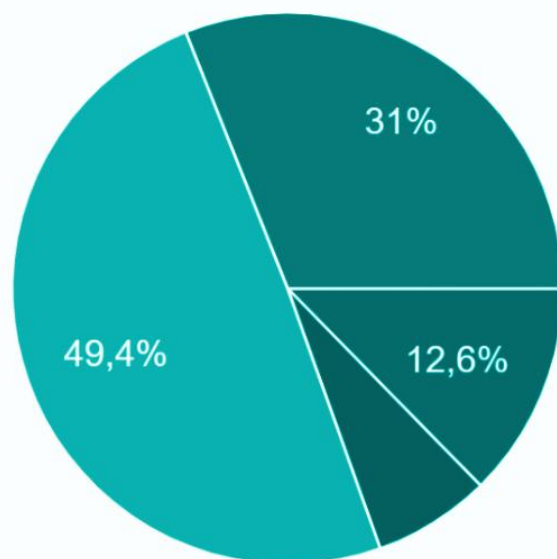
ateliere și programe de mentorat, care să promoveze schimbul de cunoștințe și experiențe, precum și să identifice și să abordeze barierele specifice care împiedică cooperarea. De asemenea, ar putea fi benefică promovarea parteneriatelor între întreprinderile mici și medii pentru a îmbunătăți inovația, accesul la piețe noi și dezvoltarea afacerilor la nivel local și național.

Întrebarea 35: Sunteți membră a asociației de afaceri? Dacă nu sunteți membră a asociației de afaceri, treceți la întrebarea 42.

Diagrama în format de plăcintă prezintă răspunsurile a 87 de participante. Conform graficului, 49,4% dintre respondente nu sunt membre ale unei asociații de afaceri, 31% nu cunosc ce înseamnă o asociație de afaceri, iar 12,6% plănuiesc să depună o cerere de afiliere.

Datele reflectă o lipsă semnificativă de reprezentare și de conștientizare a beneficiilor aduse de apartenența la o asociație de afaceri. Faptul că aproape o treime dintre respondente nu cunosc ce este o asociație de afaceri indică o oportunitate pentru asociații de a îmbunătăți eforturile de comunicare și de a se angaja mai activ în informarea potențialilor membri despre avantaje și resurse.

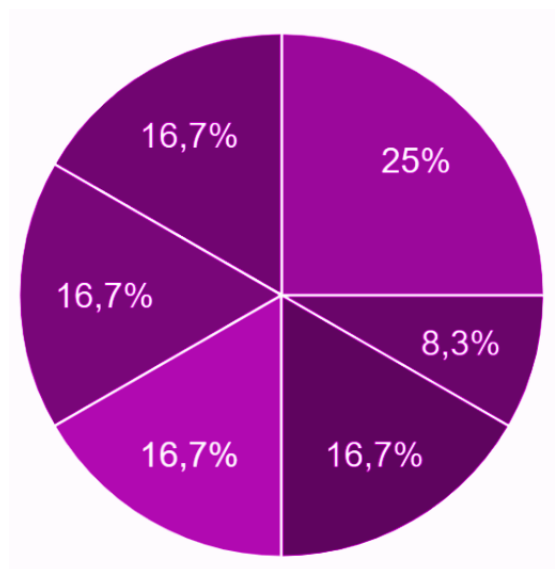
Recomandările ar putea include inițiative de sensibilizare și educație pentru a ilustra cum asociațiile de afaceri pot oferi suport în dezvoltarea afacerilor, inclusiv prin rețele de contacte, resurse, traininguri și alte forme de asistență. De asemenea, este esențial ca asociațiile să fie mai incluzive și să adapteze serviciile

lor pentru a satisface nevoile femeilor cu dizabilități, încurajând astfel o participare mai largă și o integrare mai profundă în comunitatea de afaceri.

Întrebarea 36: Dacă DA, ce fel de susținere vă oferă asociația de afaceri?

Diagrama de mai jos ilustrează răspunsurile respondentelor cu privire la tipul de susținere primită de la asociațiile de afaceri la care sunt afiliate. Conform graficului:

- 25% dintre respondente menționează că asociația le furnizează informații utile.
- 16,7% indică faptul că asociația oferă servicii de consultanță.
- 16,7% recunosc că asociația organizează cursuri de instruire.
- 16,7% afirmă că asociația ajută la stabilirea contactelor cu alte întreprinderi.
- 16,7% apreciază că asociația le implică în realizarea proiectelor comune.
- 8,3% sunt de părere că asociația oferă susținere psihologică și emoțională.

Aceste răspunsuri sugerează că asociațiile de afaceri joacă un rol diversificat în suportul oferit membrilor

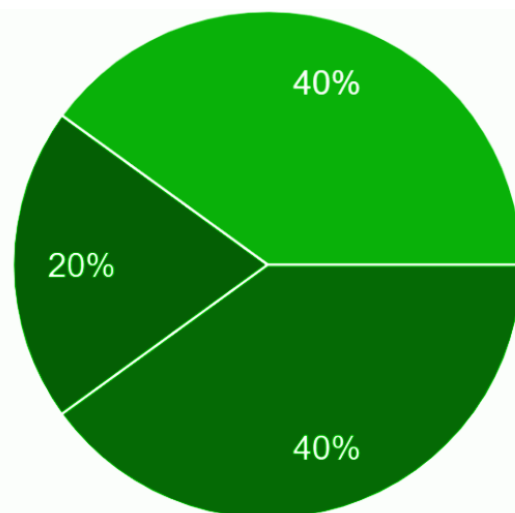
lor, de la furnizarea de informații și servicii de consultanță, la facilitarea rețelelor profesionale și implicarea în proiecte colaborative.

Pe baza acestor informații, recomandările ar putea include o evaluare continuă și îmbunătățirea serviciilor oferite de asociații pentru a asigura că acestea sunt relevante și valoroase pentru membrii lor. De asemenea, ar fi utilă încurajarea asociațiilor de afaceri să dezvolte și să ofere servicii de suport emoțional și psihologic, deoarece antreprenoriatul poate fi o provocare și din punct de vedere emoțional. În plus, asociațiile ar putea explora noi modalități de implicare a membrilor în advocacy și în influențarea politicilor publice, pentru a sprijini și mai mult dezvoltarea afacerilor deținute de femei cu dizabilități.

Întrebarea 37: În ce măsură sunteți satisfăcută de activitatea asociației de afaceri?

Conform răspunsurilor:

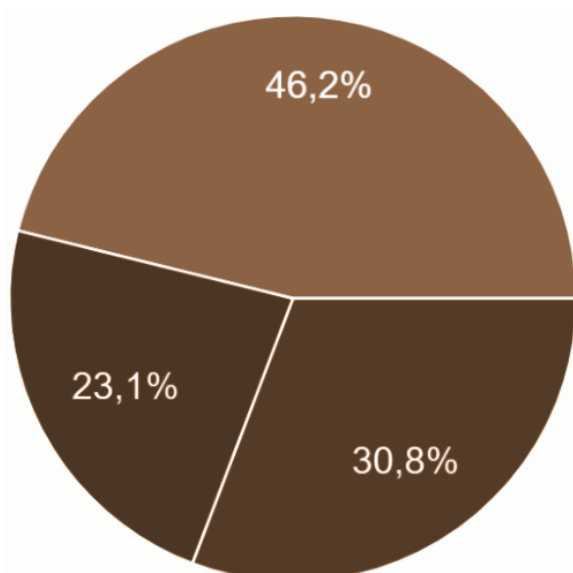
- 40% dintre respondente sunt pe deplin satisfăcute de activitatea asociației de afaceri la care sunt afiliate.
- 40% sunt parțial satisfăcute, ceea ce indică o satisfacție moderată și sugerează că există domenii care necesită îmbunătățiri.

- 20% dintre respondente nu sunt deloc satisfăcute de activitatea asociației, semnalând probleme semnificative care trebuie abordate.

Aceste date indică faptul că există un echilibru între membrele satisfăcute și cele care simt că asociațiile de afaceri ar putea oferi mai mult. Membrele care nu sunt satisfăcute de serviciile asociației pot reprezenta o oportunitate pentru aceasta de a-și evalua și revizui ofertele și programele.

Recomandările ar putea include efectuarea de sondaje detaliate printre membri pentru a identifica motivele specifice ale insatisfacției și pentru a determina domeniile prioritare pentru îmbunătățiri. De asemenea, ar fi benefică implementarea unui proces de feedback continuu, care să permită membrilor să-și exprime opinii și să sugereze modificări în mod regulat. Asociațiile ar trebui să fie proactive în adaptarea și personalizarea serviciilor lor pentru a se asigura că acestea corespund nevoilor membrilor lor și contribuie la succesul afacerilor acestora.

Întrebarea 38: Apreciați importanța calității de membră a asociației de afaceri pentru succesul afacerii Dumneavoastră?

Distribuția răspunsurilor arată că:

- 46,2% consideră că a fi membră a unei asociații de afaceri este foarte important pentru succesul afacerii lor.
- 30,8% văd această afiliere ca având o importanță mică.
- 23,1% cred că a fi membră a unei asociații de afaceri nu are practic nicio importanță pentru succesul afacerii lor.

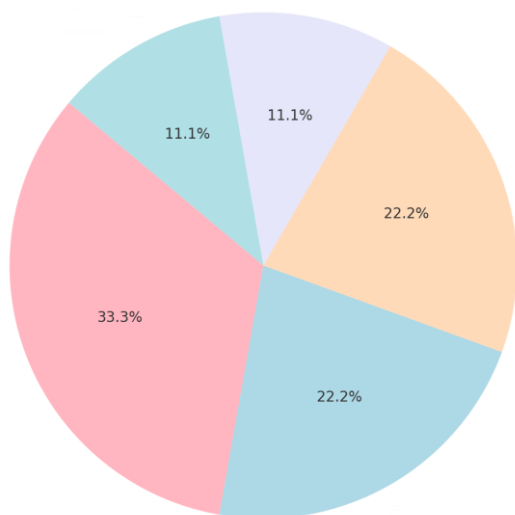
Aceste date indică o divizare în ceea ce privește percepția valorii adăugate de asociațiile de afaceri.

O proporție considerabilă a respondentelor recunoaște importanța majoră a asociațiilor în susținerea afacerii, în timp ce o altă fracțiune simte că impactul este limitat sau inexistent.

Recomandările ar putea include nevoia pentru asociațiile de afaceri de a demonstra și comunica mai eficient beneficiile și valoarea pe care le aduc membrilor lor. Aceasta ar putea implica oferirea de studii de caz de succes, testimoniale și prezentarea rezultatelor concrete obținute prin serviciile și suportul asociației. Pentru membrii care simt că afilierea nu are o importanță semnificativă, asociațiile ar putea lua în considerare sondarea acestora pentru a înțelege mai bine nevoile lor și pentru a ajusta serviciile oferite. Focalizarea pe furnizarea de servicii de calitate și pe crearea de oportunități reale de dezvoltare ar putea contribui la creșterea percepției valorii adăugate de apartenența la o asociație de afaceri.

Întrebarea 39: Care este contribuția Dumneavoastră la activitatea asociației de afaceri?

Diagrama de mai jos indică modul în care membrele contribuie la asociațiile lor de afaceri:

- 33,3% dintre respondente plătesc cotizația de membru.
- 22,2% participă la evenimentele organizate de asociație.
- 22,2% sunt membre ale organelor de conducere ale asociației.
- 11,1% contribuie în calitate de voluntar la organizarea diferitor evenimente.
- 11,1% nu au nicio contribuție la activitatea asociației.

Aceste date arată că majoritatea membrilor sunt implicate activ în asociațiile de afaceri, fie prin plăți financiare, fie prin participare și implicare directă în

activitățile și conducerea asociației. Un segment mai mic ale membrilor contribuie prin voluntariat sau nu contribuie deloc.

Pe baza acestor informații, recomandările ar putea include încurajarea unei implicări mai mari ale membrilor în asociații, nu doar prin cotizații, ci și prin participare activă în evenimente și în organele de conducere. Ar putea fi de asemenea valoros să se exploreze motivele pentru care unele membre aleg să nu contribuie la activitățile asociației și să se dezvolte strategii pentru a le angaja mai eficient. O implicare mai profundă a membrilor poate duce la o mai bună reprezentare a intereselor lor și la o creștere a valorii pe care asociația de afaceri o aduce comunității sale.

Întrebarea 40: Aveți anumite recomandări cum ar putea asociațiile de afaceri și camerele de comerț să fie mai incluzive?

Răspunsurile conțin următoarele propuneri:

- "Asociațiile ar putea oferi programe de mentorat pentru femeile cu dizabilități, cu mentori care au experiență în depășirea barierelor similare."
- "Camerele de comerț ar trebui să aibă locații accesibile și să folosească tehnologie adaptată pentru a facilita participarea."
- "Organizarea de evenimente de networking și târguri de afaceri cu facilități adecvate pentru accesul cu scaune cu roțile și interpretare în limbajul semnelor."
- "Ar fi util să existe reprezentanți cu dizabilități în consiliile de administrație ale asociațiilor pentru a asigura că perspectivele noastre sunt auzite."

Din aceste răspunsuri, putem trage concluzia că, pentru a sprijini mai bine incluziunea femeilor cu dizabilități, asociațiile de afaceri și camerele de comerț trebuie să ia măsuri active pentru a le integra în toate aspectele activităților lor. Recomandările ar putea include:

- Implementarea de programe de mentorat specifice.
- Asigurarea accesibilității fizice și digitale complete.
- Includerea femeilor cu dizabilități în structurile de decizie.
- Organizarea de evenimente de afaceri accesibile și incluzive.

Pe lângă propunerile inițiale, o recomandare vitală ar fi ca asociațiile de afaceri și camerele de comerț să integreze principiul designului universal în toate proiectele și activitățile lor. Aceasta înseamnă că toate inițiativele ar trebui să fie proiectate și executate într-un mod care să fie fizic și

informațional accesibile tuturor membrilor comunității, indiferent de tipul sau gradul de dizabilitate.

Prin adoptarea unei astfel de abordări, organizațiile ar demonstra un angajament autentic față de egalitatea de șanse, eliminând nevoia de a dezvolta programe separate pentru diferite grupuri de membri. Incluziunea adevărată începe atunci când accesul egal este încorporat în fundația fiecărei activități, asigurându-se că nimeni nu este lăsat în urmă sau nu este nevoit să facă față unor bariere suplimentare.

Recomandările noastre ar sublinia importanța asumării responsabilității de către asociațiile de afaceri și camerele de comerț de a crea un mediu în care fiecare membru să se simtă binevenit și capabil să participe pe deplin. Aceasta presupune o revizuire și ajustare continuă a proceselor și infrastructurii pentru a se asigura că accesibilitatea nu este adăugată ulterior, ci o considerație inițială și centrală în toate fazele de planificare și execuție.

Întrebarea 41: Aveți contacte cu vreo oarecare asociație obștească a persoanelor cu dizabilități și/sau instituție media? Dacă da, vă rugăm să explicați în ce măsură. Da _____ (de indicat cu care).

În baza răspunsurilor, putem compila următoarea listă:

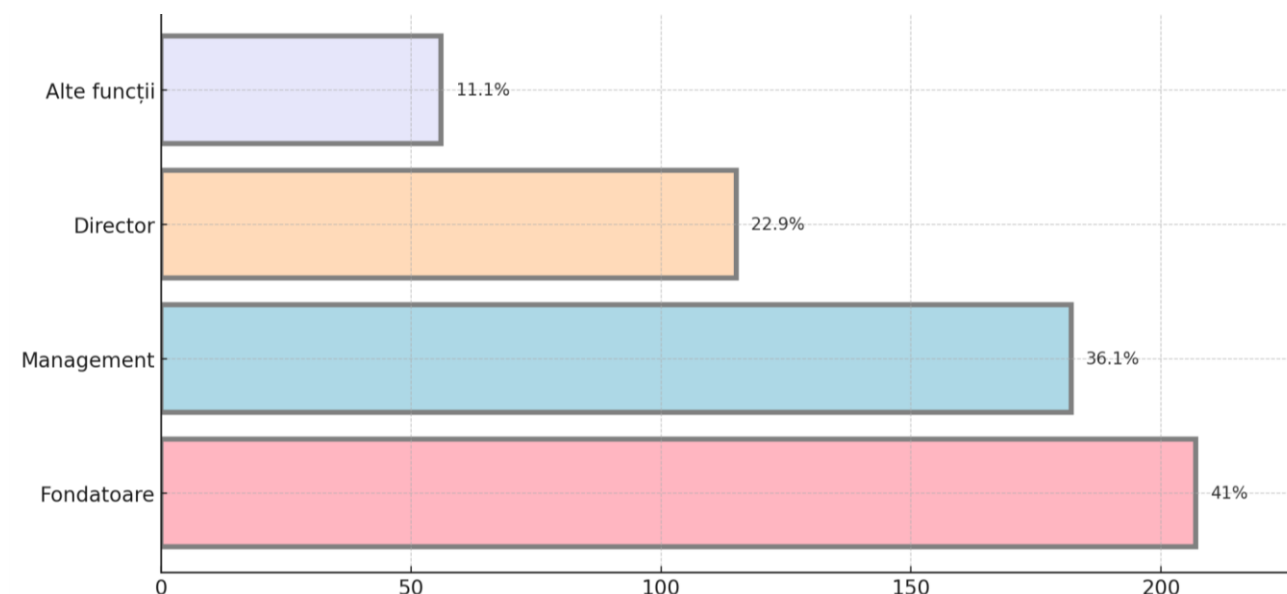
- "Colaborez strâns cu AEFL pentru a îmbunătăți accesibilitatea în mediul de afaceri."
- "Sunt membră a AFAM, care mă ajută să mă conectez cu alte femei antreprenor și să împărtășesc experiențele mele."
- "Prin intermediul asociației Motivație, am acces la resurse care îmi sprijină dezvoltarea profesională."
- "Nu sunt familiarizată cu astfel de organizații sau nu am avut ocazia să interacționez cu ele până acum."

Din aceste răspunsuri putem trage concluzia că, deși unele femei cu dizabilități sunt bine conectate cu asociațiile obștești și beneficiază de rețelele și resursele lor, există și un număr semnificativ de femei care fie nu sunt conștiente de aceste organizații, fie nu au acces la ele.

Recomandările ar putea sublinia necesitatea de a îmbunătăți comunicarea și colaborarea între asociațiile persoanelor cu dizabilități și comunitatea antreprenorială. Asociațiile de afaceri și camerele de comerț ar trebui să fie încurajate să creeze parteneriate cu asociațiile obștești pentru a extinde rețeaua de suport și resurse disponibile pentru antreprenorii cu dizabilități. De asemenea, ar putea fi util să se dezvolte campanii de conștientizare și să se creeze inițiative care să promoveze beneficiile colaborării între aceste grupuri și să faciliteze o mai mare incluziune în ecosistemul antreprenorial.

Întrebarea 42: Funcția/postul deținute?

Conform diagramei bazată pe 504 de răspunsuri:

- 41% dintre participante sunt fondatoare ale afacerii lor.
- 36,1% ocupă posturi de management, cum ar fi economiste principale, contabile-șefe, tehnologe principale.
- 22,9% dețin postul de directoare.
- 11,1% ocupă alte funcții specificate.

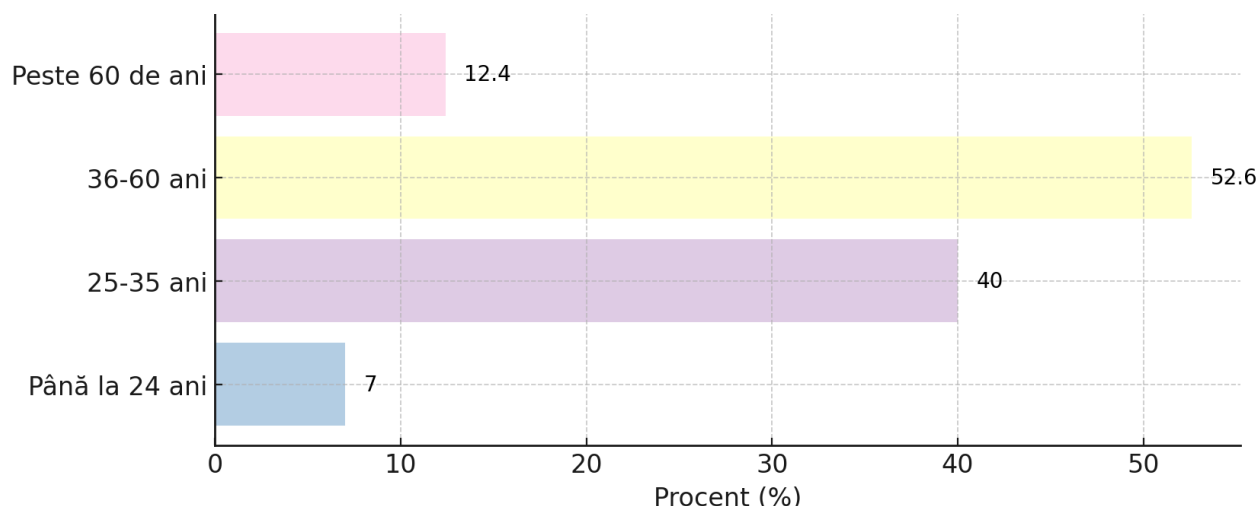
Aceste date reflectă un nivel înalt de antreprenoriat și leadership în rândul femeilor cu dizabilități care au participat la chestionar. Majoritatea sunt fondatoare, ceea ce indică un spirit antreprenorial puternic și o dorință de a-și crea propriile oportunități de afaceri. De asemenea, prezența semnificativă în roluri de management demonstrează capacitatea și competența acestora de a conduce și de a lua decizii importante în cadrul afacerilor lor.

Recomandările ar putea sublinia necesitatea recunoașterii și susținerii contribuției femeilor cu dizabilități în sectorul afacerilor. Asociațiile de afaceri și camerele de comerț ar putea să dezvolte programe care să sprijine dezvoltarea competențelor de leadership și management pentru femeile cu dizabilități, să faciliteze accesul la resurse și finanțare și să promoveze modele de succes care pot inspira și motiva alte femei cu dizabilități să devină antreprenoare.

Demografia participantelor și impactul educației și dizabilității asupra oportunităților de afaceri.

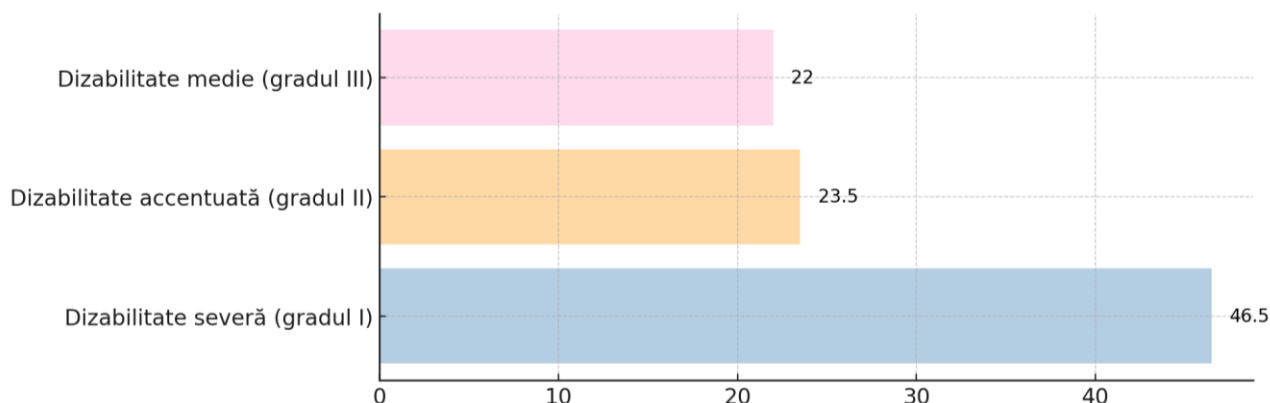
Analiza demografică a respondentelor oferă o imagine clară a grupului de femei cu dizabilități care au participat la sondaj și își dezvoltă afaceri în Republica Moldova.

Grupul de vârstă predominant al participantelor este de 36-60 de ani, reprezentând 52,6% din totalul respondentelor. Segmentul de 25-35 de ani formează 40%, în timp ce persoanele de peste 60 de ani și cele până la 24 de ani reprezintă doar o mică fracțiune, cu 12,4%, respectiv 7%:

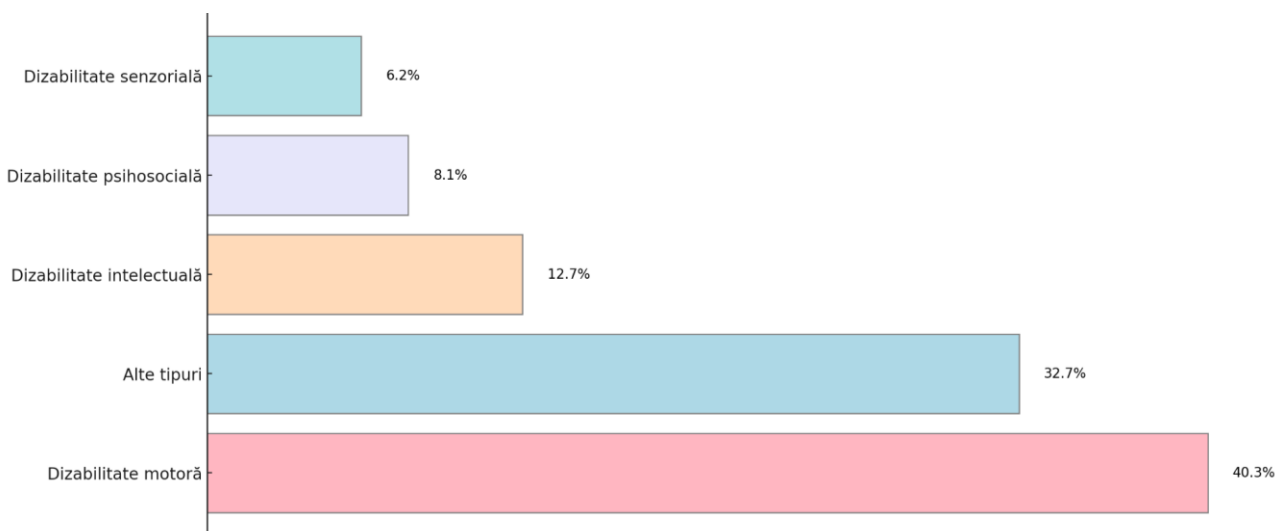

Toate participantele la sondaj sunt femei, ceea ce reflectă specificul grupului țintă.

Majoritatea participantelor au menționat gradul de dizabilitate, cu 46,5% având o dizabilitate severă (gradul I), 23,5% cu dizabilitate accentuată (gradul II) și 22% cu dizabilitate medie (gradul III). Acest lucru arată că o proporție mare a respondentelor se confruntă cu provocări semnificative în viața de zi cu zi:

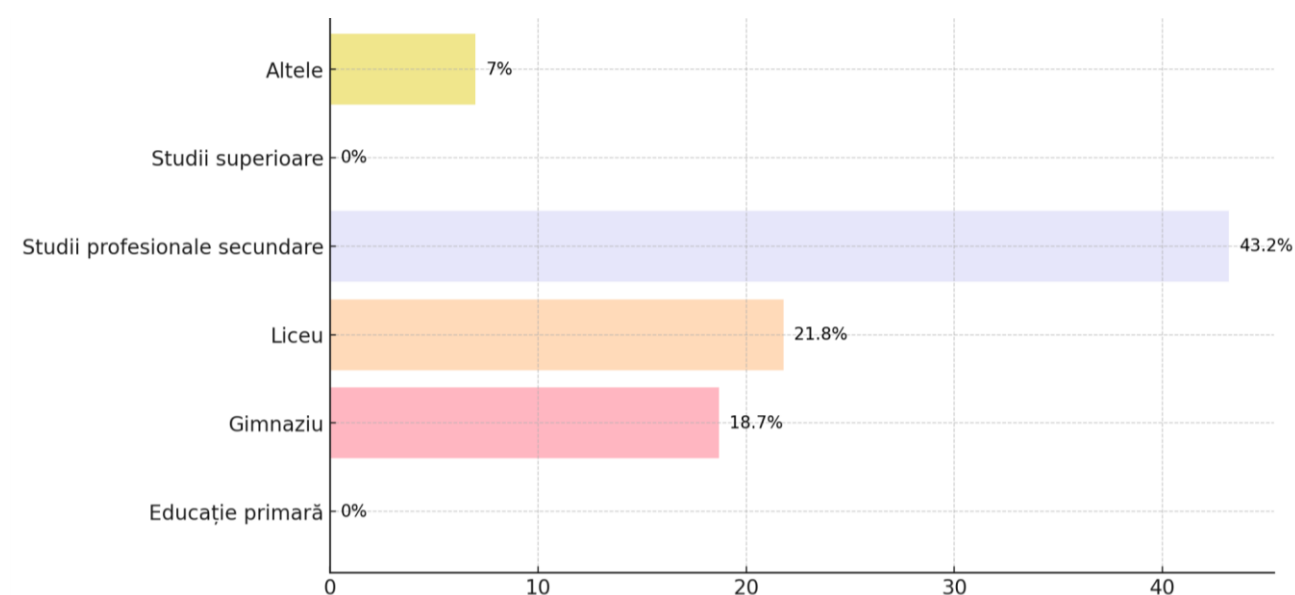

În ceea ce privește tipul de dizabilitate, cea mai comună este dizabilitatea motorie, indicată de 40,3% dintre participante. Dizabilitățile intelectuale, psihosociale și senzoriale sunt, de asemenea, reprezentate:

În sfârșit, analizând nivelul de educație a participantelor, constatăm că 43,2% au studii superioare, ceea ce sugerează un nivel înalt de instruire în rândul acestui grup. Educația secundară

profesională este următoarea cea mai comună, cu 21,8%, urmată de liceu cu 18,7% și gimnaziu cu 7%:

Aceste rezultate demonstrează că femeile cu dizabilități din Republica Moldova care sunt implicate în antreprenoriat prezintă o gamă largă de vârste, grade și tipuri de dizabilitate, precum și diverse niveluri de educație. Cu toate acestea, nivelul relativ înalt de educație ar putea indica faptul că accesul la oportunități de afaceri este mai probabil pentru cele cu un nivel mai înalt de educație. Aceste date subliniază importanța programelor de sprijin care să abordeze nevoile specifice bazate pe vârstă, tipul și gradul de dizabilitate și să promoveze antreprenoriatul ca o cale viabilă spre independență financiară și împuternicire personală. Recomandările ar putea include inițiative de formare profesională și dezvoltare a abilităților de afaceri adaptate la diversele nevoi ale acestui grup, precum și programe care să faciliteze accesul la rețele de afaceri și la resursele necesare pentru a demara și a crește o afacere.

SUMAR

Context și Metodologie.....	
Întrebarea 1: În ce formă juridică este înregistrată afacerea Dumneavoastră?.....	
Întrebarea 2: Indicați domeniul principal de activitate	
Întrebarea 3: De câți ani activează afacerea?.....	
Întrebarea 4: Care este numărul total de angajați (inclusiv respondentă)?.....	
Întrebarea 5: Vă rugăm să ne povestiți despre procesul de înființare a afacerii Dvs.	
Întrebarea 6: Dumneavoastră ați fost inițiatorul înființării afacerii?.....	
Întrebarea 7: Ați avut experiență anterioară de muncă (în calitate de proprietară a afacerii sau salariată)?.....	
Întrebarea 8: Ați avut experiență de management, înainte de a demara afacerea proprie?	
Întrebarea 9: Întreprinderea Dumneavoastră exportă bunuri/servicii proprii?.....	
Întrebarea 10: Cine v-a susținut la etapa de inițiere și demarare a afacerii (cu un sfat, finanțe, etc.)?	
Întrebarea 11: Cine Vă susține în prezent la desfășurarea afacerii (cu un sfat, finanțe, etc.)?.....	
Întrebarea 12: Intenționați să dezvoltați afacerea în următorii 1-2 ani?	
Întrebarea 13: Dacă Dumneavoastră NU intenționați să dezvoltați afacerea, de ce?	
Întrebarea 14: Considerați că persoanelor cu dizabilități le este mai dificil de a se ocupa de afaceri în Republica Moldova?	
Întrebarea 15: Considerați că femeilor cu dizabilități le este mai dificil de a se ocupa de afaceri în Republica Moldova în comparație cu bărbații cu dizabilități?.....	
Întrebarea 16: Dacă DA, indicați care sunt obstacolele în dezvoltarea activității antreprenoriale a persoanelor cu dizabilități în țara noastră? (Vă rugăm să alegeți maxim 3 variante de răspuns)	

- Întrebarea 17: Dacă ați selectat anumite bariere enumerate mai sus și doriți să oferiți mai multă informație, vă rugăm să includeți aici.....
- Întrebarea 18: Indicați, care din resursele enumerate mai jos, în cazul în care se aplică, vă este greu să le obțineți pentru a dezvolta afacerea Dvs. și în ce măsură?
- Întrebarea 19: Dacă ați menționat că vă lipsesc anumite resurse și doriți să oferiți mai multă informație, vă rugăm să includeți aici (maxim 200 de cuvinte).....
- Întrebarea 20: Care tipuri de proceduri din lista de mai jos, în cazul în care se aplică, vă este greu să le obțineți pentru a dezvolta afacerea Dvs. și în ce măsură?
- Întrebarea 21: Dacă ați întâlnit anumite obstacole atunci când ați trecut prin procedurile menționate mai sus și doriți să oferiți mai multă informație
- Întrebarea 22: Cu care din următoarele provocări, dacă se aplică, vă confrunțați când vă administrați afacerea?.....
- Întrebarea 23: Care sunt principalele provocări cu care vă confrunțați în administrarea afacerii?.....
- Întrebarea 24: Vă rog să marcați ce nevoi aveți în prezent pentru a înființa sau a dezvolta afacerea?
- Întrebarea 25: "Dacă ați indicat vreo nevoie semnificativă, vă rog să explicați în detaliu
- Întrebarea 26: "V-ați adresat pentru susținere (consultanță, informare, instruire, resurse financiare) la careva organizații în ultimii 5 ani?"
- Întrebarea 27: "Ce tip de susținere ați solicitat și ați fost mulțumită de serviciile care v-au fost oferite? Vă rugăm să explicați."
- Întrebarea 28: "Dacă NU v-ați adresat pentru susținere, cunoașteți despre existența organizațiilor, care ar putea oferi susținerea necesară?"
- Întrebarea 29: Cum ar putea guvernul să susțină femeile cu dizabilități la dezvoltarea propriei afaceri?
A) Îmbunătățirea condițiilor generale de trai:.....
- Întrebarea 30: Cum ar putea guvernul să susțină femeile cu dizabilități la dezvoltarea propriei afaceri?
B) Îmbunătățirea condițiilor pentru dezvoltarea afacerilor
- Întrebarea 31: Cum ar putea guvernul să susțină femeile cu dizabilități la dezvoltarea propriei afaceri?
C) Dacă doriți, Vă rugăm să dezvoltați propunerile Dumneavoastră din întrebarea precedentă.
- Întrebarea 32: "Cum pot organizațiile societății civile să vă ofere suport la dezvoltarea propriei afaceri?"
- Întrebarea 33: Cum poate comunitatea de afaceri extinsă (inclusiv asociațiile de afaceri și camerele de comerț) să vă ofere suport la dezvoltarea propriei afaceri?
- Întrebarea 34: Cooperați cu alți antreprenori, cu excepția relațiilor de vânzare-cumpărare?
- Întrebarea 35: Sunteți membră a asociației de afaceri? Dacă nu sunteți membru al asociației de afaceri, treceți la întrebarea 42.
- Întrebarea 36: Dacă DA, ce fel de susținere Vă oferă asociația de afaceri?
- Întrebarea 37: În ce măsură sunteți satisfăcută de activitatea asociației de afaceri?
- Întrebarea 38: Apreciați importanța calității de membru al asociației de afaceri pentru succesul afacerii Dumneavoastră?.....
- Întrebarea 39: Care este contribuția Dumneavoastră la activitatea asociației de afaceri?

Întrebarea 40: Aveți anumite recomandări cum ar putea asociațiile de afaceri și camerele de comerț să fie mai incluzive?.....

Întrebarea 41: Aveți contacte cu vreo oarecare asociație obștească a persoanelor cu dizabilități și/sau instituție media? Dacă da, vă rugăm să explicați în ce măsură. Da (de indicat cu care).

Întrebarea 42: Funcția/postul deținute?

Demografia participanților și impactul educației și dizabilității pe oportunitățile de afaceri

SUMAR

Acest studiu a fost elaborat de către Asociația Antreprenorilor cu Dizabilități din Moldova „Abilități Europene fără Limite” în parteneriat cu Centrul Internațional de Antreprenoriat Privat (CIPE), în cadrul proiectului „Promovarea Democrațiilor și Economii Incluzive: Persoanele cu Dizabilități”. Opiniile exprimate aici nu reflectă neapărat opiniile donatorilor.